

Pred odkritjem spomenika NOB v Celju

V spomin žrtvam - v opomin živim

Spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja v Celju končno stoji. S tem je dokončano veliko delo, katerega začetki segajo vse do 1946. leta nazaj.

Celjani smo že v letu naše osvoboditve čutili potrebo in svetlo dolžnost, da postavimo spomenik tistim, ki smo jim dolžni največ zahvale za našo jasno in svetlo sedanost ter prihodnost. V ta namen postavljeni odbor pri organizaciji ZB je v tem času opravil veliko delo. Se večjega pomena pa so žrtve in prispevki podjetij ter vseh prebivalcev. Toda teh sredstev je kljub temu bilo premalo, zato je odbor leta 1952 pospešil aktivnost. Takratni razpis natečaja za izdelavo spomenika je privabil mnoge slovenske umetnike, toda noben osnutek ni bil dokončno sprejet. Takrat tudi še ni bilo jasno, kje bo spomenik stal. Vrstile so se konference z umetniki, arhitekti in drugimi. Končno so se odločili, da bi naj spomenik stal na Slandrovem trgu in ideja spomenika se je izkristalizirala do današnje končne oblike.

Spomenik bo svečano odkrit 30. aprila ob 17. uri.

Odkril ga bo član
Zveznega izvršnega sveta tov.
Franc Leskošek

Zanimivo je povedati nekatere druge ideje: Bil je tudi precej mikaven osnutek, da bi na vrhu parka postavili obelisk v obliki meča, ki bi ponazoroval ostrino naše borbe. Okoli obeliska bi bili reliefi z naslednjimi vsebinami: Selitev Slovencev, streljanja, mučenja pa vse do pohoda XIV. divizije. Pri tem osnutku naj bi sodeloval nam vsem znani akad. kipar Ivan Napotnik iz Šoštana, ki je pa po pozneje zaradi bolezni moral delo opustiti.

Zato so se potem odločili za drugi osnutek, katerega arhitektonski del je obdelal inž. arhitekt Emil Navinšek, relief pa akad. kipar Jakob Savinšek.

To je bilo vse premalo, da bi do realizacije hitreje prišlo. Manjkalo je sredstev. Tu pa so priskočila spet na pomoč podjetja in celjski okrajni ljudski odbor. Seveda pa ni manjkalo ljudi, ki so nestrno vpraševali, kdaj bo Celje dobilo spomenik. Toda pripomniti je treba, da tako veliko delo terja čas, zlasti še, ker bo celjski spomenik NOB brez dvoma eden izmed najlepših in najveličastnejših v Sloveniji.

Naša dolgoletna želja in delo je pri kraju. Spomenik stoji in bo vedno stal v spomin na številne žrtve zadnje osvobodilne vojne, istočasno pa v opomin živim ter vzpodbudo pri ustvarjanju in zalaganju za mir. Ob tej priliki čutimo dolžnost, da damo priznanje najzaslužnejšim ustvarjalcem tega velikega dela, predvsem umetniku Jakobu Savinšku in njegovemu pomočniku Juletu Renkoti, inž. arh. Emilu Navinšku, predsedniku odbora za postavitev spomenika tov. Edvardu Golcu, enako prisrčna zahvala akad. kiparju Ivanu Na-

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU

Zbori volivcev o predlogu družbenega načrta

Konec minulega tedna je bila najprej skupna seja obeh zborov, nato pa še ločena seja zborov proizvajalcev občinskega ljudskega odbora v Celju. Na skupni seji so odborniki obeh zborov v prvi vrsti razpravljali in sklepali o nekaterih gospodarskih problemih. Tako so sprejeli odločitev o združitvi »Jugotehnike« in »Elektro-radio centra« v eno podjetje. S to združitvijo dveh poslovalnic bo možno uveljaviti še specializirano dejavnost. Mimo tega sta oba zbora potrdila še jamstvene izjave za nekatere gospodarske organizacije. Ljudski odborniki so zraven tega odobrili predlog o ustanovitvi nove kemične čistilnice v

potniku za sodelovanje pri prvem osnutku ter končno vsem, kolektivom, organizacijam in posameznikom, ki so kakorkoli sodelovali pri uresničitvi tega velikega in pomembnega dela.

Kmečki proizvajalci so izmerili svoje moči

LETNI OBČNI ZBORI KMETIJSKIH ZADRUG SO ZAKLJUČENI. — KMEČKI PROIZVAJALCI SO VEDNO BOLJ KRITIČNI DO SVOJEGA DELA IN USPEHOV. — DELOVNI NAČRTI KMETIJSKIH ZADRUG PRVI KORAK K IZPOLNJEVANJU PERSPEKTIVNEGA NAČRTA ZA RAZVOJ KMETIJSTVA. — ZADRUGA JE POSTALA NEPOGREŠLJIV DRUŽBENOPOLITIČNI IN GOSPODARSKI FAKTOR NADALJNJEGA RAZVOJA NA NAŠI VASI. —

Iz vsebine dopisov, ob vtisih, ki smo jih dobili na občnih zbiorih in iz pogovorov z najvidnejšimi funkcionarji zadrugnega življenja, lahko posnamemo izredno razveseljivo dejstvo, da je zadrugo življenje v našem okraju na čvrstih temeljih in na dobri, mnogo obetajoči poti. Če bi razpravljali o uspehih zborih vsake zadruge posebej, bi težko našli prostor za naštevane vseh številnih uspehov v preteklem obdobju, težko bi bilo nanizati vso dolgo vrsto kritičnih pripomb in še težje vse ogromne načrte, ki bodo zadrugam vodilo pri nadaljnjem delu.

Troje stvari pa je neizpodbitnih in veljajo domala za vse zadruge v okraju: utrjena je zavest zadrugnikov in ocenjena njihova ustvarjalna moč. Večini na-

Program ZKJ

temelj bodoče aktivnosti in borbe za socializem

PRED VII. KONGRESOM ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Član Izvršnega komiteja CK Zveze komunistov Jugoslavije tovariš ALEKSANDAR RANKOVIĆ je na prošnjo uredništva Dolenjskega lista v Novem mestu odgovoril za pokrajinske časnike v Sloveniji na tri vprašanja pred VII. kongresom ZKJ, ki se bo začel v torek, 22. aprila v Ljubljani.

Pred nami je Sedmi kongres ZKJ, od katerega si veliko obetamo. Prosim Vas, ali bi hoteli za naše bralce odgovoriti na vprašanje, katere od nalog političnega dela in dejanske ideološke borbe, ki jih je bil pred jugoslovanske komuniste postavil Sesti kongres, so bile v preteklih letih najboljše uresničene?

Odgovor na to vprašanje bo lažji, če najprej omenimo, katere glavne politične in idejne naloge je bil Sesti kongres postavil kot temelj bodočega dela ZKJ.

Sesti kongres, ko je določal pot, po kateri moramo iti v nadaljnji socialistični izgradnji, je posebno poudaril dva temeljna činitelja: nadaljnje razvijanje materialne osnove socializma in nadaljnje izpopolnjevanje in razvijanje demokratskega mehanizma samoupravljanja delavskega razreda in delovnih ljudi sploh. Izvajanje teh nalog je povečalo borbo proti ostankom birokratizma in dogmatizma na eni strani, in borbo proti sovražnim elementom, malomeščanskemu anarhizmu, lokalizmu itd. na drugi strani. Razumljivo, da so iz tega izhajale osnovne idejne politične naloge ZKJ.

Skozi to moramo gledati in vrednotiti uspehe, ostvarjene po Kongresu, pri čemer je pa treba posebej poudariti in spoštovati nekatera vprašanja.

Zveza komunistov kot celota se je izredno uvrstila in idejno politično okrepila. V tem, ko je Zveza odkrivala pota za razvoj socialističnih družbenih odnosov, se je tudi sama nepretrgoma razvijala. Glede tega je bil torej v razdobju med obema kongresoma dosežen velikanski napredek. To poudarjam na prvem mestu zato, ker je to dejstvo za

naš celotni razvoj odločilnega pomena. Visoko stopnjo idejne in politične moči ZKJ najbolj očitno izpričuje tudi osnutek novega programa.

To pomeni, da smo izbojevali uspešen boj proti raznim protimarksističnim teorijam in teorijam in jih politično onemogočili.

Pred našim praznikom

Prvi maj — praznik delovnih ljudi, praznik prihoda resnične pomladi, praznik veselja, mladosti in ponosnega poleta. Koliko različnih Prvih majev je doživelo naše delovno ljudstvo od takrat, ko se je v njem začela buditi zavest bitnosti in moči? Preganjani Prvi maji, Prvi maji za zapahi, ponosni in odločni prvomajski pohodi. Prvi maji pod krošnjami zelenih gozdov, Prvi maji na delovnih akcijah, Prvi maji resnično svobodnih ljudi.

Zato danes, ko se pripravljamo na praznovanje letošnjih prvomajskih praznikov, vse te veličastne in svetle, težke in domala neizdržne preteklosti ne smemo pozabiti. Naša naloga je, da se v teh naših praznikih odraža vsa ta preteklost in da damo poudarka naši sedanjosti, naši zmagi, naši družbeni stvarnosti. Praznik dela moramo praznovati ravno tako, kakršni tudi smo. Svoji gospodarji na svoji zemlji, gospo-

Ta idejna in politična borba ZKJ je imela v minulem razdobju posebno obelježje in razvijala se je v posebnih oblikah. Posebne oblike in posebna obeležja so izhajala iz našega novega sistema družbenega upravljanja in s tem spremenjene vloge ZKJ in drugih družbeno političnih organizacij — Socialistične zveze, sindikatov, mladine itd. Politična borba za novo proti staremu je dosegla velikansko širino, v nji so sodelovale milijonske množice s konkretnim reše-

(Nadaljevanje na 2. strani)

dardi in graditelji vsega kar ustvarjamo in bomo ustvarili.

Prvi maj naj bo torej praznik, ob katerem se ne bomo omejili na skromno zakusko, temveč bomo na čast prazničnih dni temeljito pregledali svoje dosedanje uspehe, se pogovorili za še boljše dosežke v našem političnogospodarskem življenju.

Ob letošnjem praznovanju Prvega maja naj se pokaže vsa naša politična zrelost in moč v simboličnem smislu. Naj bo to kolektivno proslavljanje, kot je delo kolektivno; naj bo to pomenek gospodarjev proizvodnih sredstev, naj bo to ponoven dokaz naše enotnosti in visoke zavesti.

Ob prazniku delovnega ljudstva naj pride do izraza delavska kultura. Stevilna so naša delavska društva, zato bi niti enemu kolektivu ob prazničnih dneh ne smelo biti dolgčas. Naša domovina je polna lepote, ki jih spričo delovnega zanosa drugače celo težko opazimo. Pojdimo torej v teh dneh v naravo. Stopimo na vas in sezimo v roke kmetu, ki je sedaj močno zavihal rokave, da bi socialistični domovini preskrbel dovolj kruha in potrebnih surovin. Naj tudi naši kmetje, delovni ljudje vasi, čutijo, da je Prvi maj tudi njihov praznik.

V našem okraju bodo kolektivi brez dvoma prvomajske praznike dobro pripravili. Organizacije se tudi živahno pripravljajo na praznik. Proslave, prireditve, izleti. Na predvečer pa bodo goreli kresovi in po vaseh bodo postavili vitke mlaje, vse to bo zunanji izraz naše praznične notranjosti.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Tudi letos bodo naše kraje ob prazniku delovnih ljudi krasili ponosni mlaji.

pogled po svetu

Najtejmo nekaj novic, ki so »v zadnjem času potekale iz preteklosti in iz sedanjosti ustvarjajo prihodnost, kakor vse dejanje in nehanje človeštva.

Predsednik SZ Hruščev je izjavil, da bi SZ svoje čete takoj umaknila iz Madžarske, Češkoslovaške, Romunije in Poljske, če bi to storile tudi ZDA s četami, ki jih imajo v tujih deželah. Umik bi se moral izvršiti istočasno na Vzhodu in Zahodu. Zahodne vojske hočejo braniti kapitalizem izven svojih nacionalnih meja, medtem ko mora socializem v vsaki državi braniti delavski razred sam.

Predsednik ZDA Dwight Eisenhower je odgovoril Hruščevu na pismo, v katerem mu je ta sporočil, da je SZ prekinila z atomskimi poskusi. Iz odgovora se vidi, da ZDA ne mislijo posnemati SZ. Eisenhower poziva SZ, naj pristane na vzajemno zračno nadzorstvo in miroljubno izkoriščanje vesoljstva, češ bistvo niso poskusi, marveč jedrsko orožje samo. Če bi SZ pristala na ta ameriški predlog, potem šele bi ZDA bile pripravljene razgovarjati o »večjih stvareh«. Kaže, da se tudi tu nobeden ne misli premakniti iz mesta, ampak bosta oba branila prestiž. Hruščev je obvestil vrsto držav o sklepu sovjetske vlade, med drugimi tudi predsednika Tita, vendar vsem zatrjuje, da si s tem ne bo vezala rok. Če predlog ne bo sprejet, se bo atomsko in vodikovo orožje kovalo naprej kakor doslej. Dulles je istočasno govoril o tem, da so za ZDA atomski poskusi nujni, na brezatomski prostor pa Zahod ne pristane, češ da bi preveč oslabil NATO pakt.

Na Angleškem vodijo boj zoper atomizacijo svetovnih vojsk in angleške posebej laburisti, ki pomenijo v Angliji »vlado v sencii«. Da bi bili na tekočem, so šli trije voditelji Gaitskell, Brown in Bevan k Norstadu, komandantu atlantske vojske, do kam smejo v svojem protiatomskem stališču. Razume se, da so dobili popolnoma vojaški odgovor, ki je podoben Eisenhowerjevemu in Dullesovemu stališču. NATO pakt bo oborožil z jedrskim orožjem Zahodno Nemčijo, to je kakor pribito. Ni pa več v načrtu »totalno povračilo« za kakršenkoli ruski napad v Evropi. Podoba je, da se atlantski »lager« trenutno ne upa groziti s totalnim povračilom, ker se ruska balistika lahko meri z zapadno, v nekaterih stvareh pa jo močno prekaša.

SZ je pristala na sestanek štirih veleposlanikov z namenom, da bi se za korak premaknilo vprašanje vrhunškega sestanka. Na tem sestanku naj bi se ne pogovarjali samo o protokolih in procedurah, marveč naj bi že določili, kdo se bo vrhunškega sestanka udeležil. Čas je zrel, dovolj je »agnilega« na tem planu, samo od predstavnikov človeštva pa zavisi, ali in kako bodo te velike zadeve uredili. Če ne bo prave volje in kanec zaupanja pri vsem tem, ne bo uspeha. To se vidi tudi iz neuspeha, ki sta ga doživela zapadna posredovalca med Francijo, Marokom in Tunisom. Washington in London sta zato ponovno v neugodnem položaju, kajti če pride francosko-tunizijsko vprašanje pred mednarodni forum, bosta morala izreči jasno besedo: Ali sta za francosko politiko v Severni Afriki, ali pa sta na strani naprednega gibanja od Kameruna do Egipta. Umik francoskih čet iz Maroka in Tunisa pa ostane nujen problem.

Mnogo se govori o gospodarski krizi v Ameriki. Moderna beseda zato je recesija, umik, nazadovanje. V Ameriki je že 5.200.000 brezposelnih, v Detroitu, središču avtomobilske industrije, kar 17 % delavcev. Brezposelnost je za kapitalizem nujna za še večje izkoriščanje delovne sile, vendar postane težko breme, če le preveč naraste. V Zahodni Nemčiji, kjer je ameriškega kapitala največ, je grozil velikanski štrajk v Porurju, vendar je prišlo do kompromisa — iz državnih razlogov. Istočasno je prišlo do podpisa pogodbe v SZ, po kateri bo repatriiranih nekaj tisoč Nemcev, po drugi strani pa se bo za Zah. Nemčijo odprl sovjetski trg. Tudi

Program ZKJ temelj bodoče aktivnosti in borbe za socializem

(Nadaljevanje s 1. strani)

vanjem družbenih in političnih vprašanj. To je pomagalo uvrstiti in krepiti organe upravljanja in jih do kraja afirmiralo.

Prav s tem si tudi lahko pojasnimo veliko enotnost naših narodov na pozicijah socializma, kar se je tako očitno pokazalo tudi na zadnjih parlamentarnih volitvah.

To so, najširše povedano, naši največji idejni in politični uspehi.

V osnutku Programa ZKJ je med drugim rečeno tudi to, da je novi program temelj naše bodoče aktivnosti in borbe. Kako se bo po našem mnenju izvajal po novem programu nepretrganega zavestnega akcija komunistov v sistemu oblasti delovnega ljudstva in kakšen naj bo sistem dela, da bi uresničili Leninovo načelo o »spreminjanju oblasti v imenu delovnega ljudstva v oblasti delovnega ljudstva«?

Razvoj našega družbenega in političnega sistema je nenehno usmerjen v krepitev demokratizacije v našem socialističnem razvoju. Zato si v praksi družbeno političnega življenja stalno prizadevamo, da se krepijo in razširjajo oblike neposredne demokratije in da se v njihovo funkcioniranje dejavno vključuje čim večje število delovnih ljudi. S prizadevanjem zavestnih socialističnih sil se bo nedvomno krepil njihov vpliv, in sicer na vseh področjih družbenega življenja, kajti pri nas ni več področja, na katerem ne bi naši socialistični ljudje imeli pomembnega in odločujočega vpliva, in to v organih samoupravljanja ali družbenega upravljanja. S takim sistemom naše socialistične izgradnje je v praksi uresničeno Leninovo načelo:

»Spreminjanje oblasti v imenu delovnega ljudstva v oblasti delovnega ljudstva«.

Našo družbeno izgradnjo je nedvomno treba še razvijati in krepiti, kajti v praksi v vsakodnevnem pridobivanju izkušenj je mogoče najbolj in najuspešneje graditi nadaljnjo nadstavbo družbenega in političnega sistema.

Pozitivnejši rezultati zavestnih socialističnih sil v tej smeri so očitni v dejstvu, da se prav s tem najvažnejša vpra-

šanja rešujejo skupaj z delovnimi ljudmi. Z njihovim sodelovanjem, zlasti glede reševanja konkretnih vprašanj, pa bodi v okviru občine ali v organih samoupravljanja ali v organih družbenega upravljanja, se vsekakor veliko močnejše uveljavlja vsakodnevna skrb za ljudi, kakor če se s tem vprašanjem ukvarja le upravni aparat, posebno če so v tem aparatu še vedno ostanki birokratizma.

V takem sistemu socialistične demokratije imajo posebni pomen tudi družbeno politične organizacije, saj se z aktivnostjo na tem področju najboljše usposablja za samostojno politično delo. Tako postanejo te organizacije tisti važni činitelji, ki najbolj neposredno vpliva na dvig družbene zavesti množic, kar je odločilnega pomena v prizadevanjih za nadaljnje razvijanje socialističnih odnosov in socializma sploh.

Te naloge terjajo tudi za naše nadaljnje delo vse naše zavestne socialistične sile. Tudi v osnutku novega Programa ZKJ je posebno poudarjena vloga, ki jo v bodoče morajo imeti komunisti v prizadevanju, da čim širše uresničujemo navedeno Leninovo načelo.

Katere od nalog, ki jih bo postavil pred jugoslovanske komuniste v bodoče novi Program ZKJ, bi bilo treba po našem mnenju spriti njihovega splošnega značaja in nujnosti slaviti na prvo mesto praktičnega dela organizacij in članov ZKJ?

Na to vprašanje je težko odgovoriti na kratko in tako, kakor je zastavljeno. Sleherni program, in tudi ta, predstavlja strnjeno celoto, je odraz linije in politike, ki jo bo izvajala ZKJ v bodoče tako v našem notranjem razvoju kot v zunanje političnih odnosih. Program je torej, kakor je poudarjeno tudi v osnutku, temelj naše bodoče aktivnosti in borbe za socializem. S tako prakso mi, jugoslovanski komunisti, izgrajujemo ne samo našo srečnejšo socialistično skupnost, ampak prispevamo svoj delež tudi v borbi za splošni socialistični razvoj.

Na Programu kot osnovi za prakso naše nadaljnje socialistične izgradnje, mora temeljiti ideološko delo komuni-

kanje zobozdravstvenih delavcev. Tako samo v celjskem okraju primanjkuje najmanj 16 terapevtov ter 20 dentistov.

Kot posebno pereče poglavje iz dela socialnega zavarovanja so nesreče pri delu. Navzlic vsem ukrepom s področja higiensko-tehnične zaščite dela število nesreč pri delu narašča iz leta v leto. Medtem ko se je v 1956. letu poškodovalo pri delu 6.063 oseb, je to število v lanskem letu naraslo na 7077. Zaradi teh poškodb je bilo lani izgubljenih 118.737 delovnih ur. Vse to kaže, da bo treba temu problemu posvetiti tudi v naprej več pozornosti in skrbi.

Težave ob prevzemu zadružnih trgovin

Kmetijske zadruge v celjskem okraju že dobršen čas oddajajo trgovine drugim podjetjem. Trgovsko podjetje Dom v Zalcu, ki je bilo ustanovljeno v letošnjem januarju, je doslej v žalski občini prevzelo že 5 trgovskih poslovalnic (KZ Zalec, KZ Velika Pirešica, KZ Petrovče, KZ Gotovlje in KZ Griže).

Prav za prav je podjetje začelo poslovati z minimalnimi zalogami in brez večjih kreditov. Vse zadruge, ki so oddale trgovine, niso upoštevale, da bi kredite morale prenesti v višini zalog. Zadruga tudi niso hotele razumeti, da bi vsaj del rezervnega sklada, ustvarjenega v trgovini, prenesle na novo podjetje Dom. Kritično stanje prevzema je bilo predvsem v zadruzi Petrovče, ker so do delili najnižjo maržo (7%), kljub temu, da je ta zadruga ena izmed najmočnejših zadrug v občini. Dovolili so si obdržati 2 % marže — kljub temu, da so oddali vse zaloge blaga novoustanovljenemu trgovskemu podjetju.

Podjetje Dom nima nikakih kreditov in je zato poslovanje zelo oteženo. Od zadrug je podjetje prevzelo tudi inventar, ki je skoro dotrajan, saj niso zadrževali zadnja leta nič ali pa prav malo investirale v trgovino. Sicer pa so pogojji dela pri novem trgovskem podjetju zelo lepi. Radi bi potrošnikom nudili najboljše in najpestrejšo izbiro — in to bodo tudi dosegli, če bodo pristojni po-

kazali več razumevanja za njihove težnje.

Da bo poslovanje v prevzetih trgovinah čim boljše, si podjetje tudi prizadeva pridobiti sposoben kader, ki pa ga seveda, primanjkuje. Podjetje je zelo zadovoljno s svojo poslovalnico v Grižu, kjer mesečni promet vidno narašča. V dobrih 3 mesecih se je promet dvignil kar za 150 % (od prejšnjih 700.000 din na preko 2 milijona mesečnega prometa). Poslovodja tov. Martin Zapussek se trudi, da je postržba v poslovalnici solidna, kulturna in da imajo potrošniki kar najbolj pestro izbiro.

Podjetje namerava v kratkem odpreti novo trgovino v Libojah in verjetno tudi v Dobrteš vasi. V načrtu pa imajo tudi adaptacijo trgovine z mešanim blagom v Zalcu in v Petrovčah. Čim jim bo KZ Zalec prepustila prostore, katere se zaseda, bodo poslovalnico precej preuredili in uredili še delikatesni oddelek. V špecerijskem oddelku bodo v glavnem prodajali pakirano blago.

Trgovsko podjetje Dom si tudi zelo prizadeva, da bi v žalski občini čimprej zaživel potrošniški svet, ki bi trgovini pomagali odkrivati napake in ji z dobriimi nasveti nudili pomoč. Delo potrošniških svetov bodo brez dvoma podprli tudi potrošniki sami, ki se zavedajo, da je družbena kontrola v trgovini nujno potrebna.

DRUŽBEN NAČRT V MOZIRSKI OBČINI SPREJET

Družbeni načrt — delovni načrt celotne občinske skupnosti

Preteklo soboto sta oba zbora Občinskega ljudskega odbora Mozirje sprejela po skoraj deseturnem zasedanju družbeni načrt in proračun za letošnje leto.

Ker smo o glavnih značilnostih tega načrta že pisali, naj omenimo tokrat le vtise iz razprave. Čeprav je družbeni načrt že sam po sebi zakon za določena področja, po katerem naj se razvija celotna gospodarska, prosvena, zdravstvena, komunalna in podobna dejavnost v občini, je razprava na skupni seji obeh zborov pokazala, da je šlo tokrat za nekaj več kot za okvirni načrt. Šlo je za

delovni načrt gospodarske in ostale dejavnosti v letošnjem letu v mozirski občini, ki pa ni samo stvar ljudskega odbora, temveč celotne občinske skupnosti.

Ta skupna zavest in odgovornost do sprejemanja letošnjih nalog je prišla najbolj do izraza med razpravo, v kateri je sodelovalo tako veliko število odbornikov, kot doslej še na nobeni seji. Poleg tega je bilo razveseljivo, da je glasovanje kljub različnim mnenjem v razpravi o nekaterih vprašanjih — dalo vedno enotno sliko ter da je bilo sodelovanje odbornikov v razpravi, kljub deseturnemu zasedanju, ves čas pristno.

Večji vpliv delavskih svetov in sindikatov na dogajanja v komuni

Ko so pred dnevi na seji Občinskega sindikalnega sveta v Sošanju razpravljali o predlogu občinskega družbenega načrta, je prišla do izraza koristna misel, da bi naj bili delavski sveti in sindikati tesno povezani s predstavniki občine. To je še posebej potrebno sedaj,

ko bodo delavski sveti razdeljevali sklade za proročilo razpolaganja, saj bodo morali upoštevati tudi potrebe občine kot celote. Le tako bo občinski ljudski odbor, odnosno zbor proizvajalcev lahko uspešno reševal vsa problematika v občini.

Ob robu

Tudi beseda boli

Težko je človeku, če ga nekdo žali in neredno tudi, če vidi, da žalijo bližnjega. Včasih se dogaja to v pogovorih, na sestankih, pač tam, kjer človek ni sam. So trenutki, ko izrekamo neumestne besede, ne da bi se jih zavedali in se zadržemo, ko vidimo neugoden učinek. Pa kaj hočemo, ko ni dosti časa za razmišljanje, ko smo po vojnih letih vsi upreženi v vedno hitrejši tempo dela, da niti ne utegnemo biti ob vsakem hipu najuljudnejši in izbirati izrazov ter misliti še na posebne okoliščine sobesednikov. Toda obzirni bi naj vsaj skušali biti, ker tudi beseda lahko boli, krivična beseda, kot bi oplazil z bičem.

Nedavno so v Rakovem dolu imeli sestanek neke organizacije, zbral se je precej ljudi, mladih in starih, sitnih in dobrovoljnih. Volili so tudi odbore in pri tem je na predlog, ko je bila predlagana starejša žena, mlajši gostobesedni tovariši tja v tri dni vzkliknili: »Uf, če bo tista baba v odboru, potem jaz že ne bom več član!« Besede so zaplaval po prostoru in za trenutke so vsi ostrmelili, žena je široko razprla oči in molčala.

Trenutno nihče ni dojel, če je mladi tovariš menil resno ali je le bleklal misel, ki mu je nekontrolirano prišla na jezik. Toda mislil je celo resno in nazadnje predlog ovrgel in prisotni so molčali. Da, žena je stara že preko 60 let, morda resnično ne bi zmogla več aktivno delovati v odboru, vendar misel ni bila pravilno izoblikovana, posebno ne več, ko je tovariš namignil, da njena medvojna preteklost ni popolnoma čista, čeprav žene niti dobro ne pozna. Da, žena je molčala, preveč je bilo zanjo, ki ji je že toliko let leglo na pleča. In pogledimo še, kakšna so bila medvojnja. V kroniki njenega kraja piše takole: »Tovarišica je bila aretirana že v maju 1941, po desetih mesecih je bila iz mari-borskih zaporov prepeljana na zloglasni grad Borl, odkoder so jo po nekaj mesecih zaradi oslabelosti in bolezni prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer so jo zavedni ljudje rešili. Imenovana je kot zavedna Slovenka vsekoli pomagala osvobodilnemu gibanju in kasneje zalagala partizane predvsem s sanitetnim materialom...« Tako je zapisano o delu v njenem kraju, tu pa je neumestni stavek ponižal človeka. No, pa recite, če niso bile izgovorne besede boleče?

Zalotno dejstvo in komaj opravičljivo! Edino netaktnost opravičuje izrečeno, če sploh opravičuje. Nikar ne blebetajmo na sestankih nepremišljene besede in nikar ne izrekajmo sodb o so-človeku, ki ga komaj poznamo. Enakovredni in enakopravni smo v družbi. Kako se bi zaveda končala, če bi žaljena poklicala sodišče za razsodnjo? Vse poprej kot prijetno. Da, besede bolijo, če so grobe in neotesane, zato bodimo spoštljivi in navajajmo mladino k lepemu in pljudnemu obnašanju ter spoštovanju do bližnjih, posebno še starejših. S.

Vihar na zahodnem gospodarskem morju

MLADOST POD OBLAKI

V SPODNJEM KARTELJEVEM KAKOR NA MRAVLJIŠČU. — POLEG CELJSKE BRIGADE SO TU SE TITOV VELEŠKA, POZAREVAŠKA IN NEGOTINSKA. — MED BRIGADIRJI VLADAJO ISKRENI PRIJATELJSKI ODNOSI. RESNIČNA ENOTNOST. — BRIGADA »DUŠANA FINŽGARJA« JE POD TEŽKIMI POGOJI OPRAVILA NAJTEŽJE DELO. — NJIHOVA POŽRTVOVALNOST IN VZTRAJNOST KOMAJDA SE NAJDE PRIMERE. — NA CESTI DELAJO SELE KAKIH STIRINAJST DNI IN DOSEGAJO NORMO ZA POVPREČNO 124 ODSOTKOV. — BRIGADIRJI SO ZADOVOLJNI, DA SO VSAJ ZA TISTE, KI PRIDEJO ZA NJIMI, NEKAJ NAREDILI. — IN NAREDILI SO VELIKO, SAJ JE MLADINSKO NASELJE »SUTJESKA« NAJLEPŠE UREJENO NASELJE NA AVTOMOBILSKI CESTI. — ZA NJIHOVO DELO IN ŽIVLJENJE SE ZANIMAJO TUDI PIONIRJI, OBČINSKI KOMITE LMS KOZJE PA JE S PREDSEDNIKOM FRANČKOM BIZJAKOM KOT PRVI KOMITE OBISKAL SVOJE BRIGADIRJE NA DELOVIŠČU.

OBLAKI, MRAZ IN BLATO

Letošnja beda zima in slabo vreme se kljub lepim preroškim napovedim vremenoslovcev trdovratno drži. Naj-

Brigada bolničarka Sonja Perlič je imela svoje skrbi. V brigadi pravi, da je zaradi nje celjska brigada prišla »na slab glas«, ker ni uspela ozdraviti njihovih zahrpanih glasov. Sicer pa tudi sama nima trenutno zvonkega glasu...

prej so morali odložiti odhod za deset dni — ker je snežilo in je bilo mrzlo —, potem so prišli v Karteljevo, misleč, da bo na Dolenjskem lepše. Da bo toplo in jasno. Toda ni bilo tako. Se dvakrat je zapadel sneg in živo srebro je zdrknilo za nekaj stopinj nižje. Okrajna zadržana zveza jim je poslala toplo poročilo. Delali so in do prvega aprila naredili vse, kar je bilo potrebno, da je bilo naselje pripravljeno za sprejem treh novih brigad. Lepega vremena vse do danes skorajda ni bilo. Nad pobočji in polji visijo oblaki, težki kakor svinec; zemlja je razmočena in lepljiva; in od tvoj, iz vasi, se lepo vidi rjava proga — trasa avtomobilske ceste, ki se vzpenja in spušča in naposled izginja in izgine.

V STABU NASELJA

nam je komandant Marko Borič iz Ogulina na vprašanje, kaj misli posebej o celjski brigadi, odgovoril, da so brigadirji prav domeli nalogo, ki jo je prednje postavil tov. Tito; da so z razumevanjem in požrtvovalnostjo, ki zaslužita vso pohvalo, opravili resnično težko delo in da vladata med njimi in brigadirji ostalih treh brigad odkritost in prisrčnost in naposled — bolj tiho in zaupno

povedano — da so brigadirje boljše od brigadirjev! To vsekakor ne jemlje poguma, saj dela navsezadnje vsak, kolikor more in zmore in lenuhov med njimi ni. Kako pa bi sicer lahko bila celjska brigada najboljša!

OB STIRIH ZJUTRAJ...

naselje oživi. To je čas, ko brigadna povelja oznanijo konec noči, ko brigade odidejo na delo. Trasa avtomobilske ceste bo tekla sicer deset metrov od njihove kuhinje, vendar jo je treba od mimo šele speljati. Celjani delajo pet kilometrov stran, ostale brigade pa nekoliko nižje. Pot jih prav nič ne utruja, tudi delo ne, čeprav so tla na tem odseku posejana z živo skalo. Opoldne se vračajo, vedri in veselo razpoloženi in — lačni. Toda kuharji jih z izdatno hrano kaj kmalu potešijo. Povedali so nam, da dobi brigadirji vsak dan meso in 800 gr kruha in da pojedajo največ kruha Make-donci. Tisti, ki jim en obrok ne zadosti, dobijo še drugega.

POPOLDNEVE

posvetijo brigadirji športnemu, kulturnoprosvetnemu delu in traktorskemu tečaju. Športu vreme sicer ni preveč naklonjeno, zato pa kulturnoprosvetnemu udejstvovanju in traktorskemu tečaju prav nič ne škodi. V Karteljevem je šola, kjer lahko pripravljajo svoje pro-

grame, in te pripravljajo hkrati za vaščane in naselje. Ni treba posebej omenjati, da so le-ti skrbno sestavljeni in prav tako skrbno nastudirani, bolj kot to je nemara zanimivo, da so med brigadirji tudi taki, ki bodisi da sami komponirajo, bodisi, da pišejo tekste kake pesmi. S prireditvami pa so vsi zadovoljni.

AMBULANTA

Medtem ko je bilo prejšnji mesec sorazmerno dosti bolnikov, se je njih število zdaj zreduciralo na minimum. Nihče noče biti bolan, čeprav se vsakomur ne posreči, da ne bi bil. Vremenske razmere so gripi pač naklonjene in tu še tako trdna volja ne zaleže dosti. V ostalem je ambulanta urejena kakor se spodobi; bolničarka je vsak hip tu; če treba, tudi zdravnik; kakih težjih obolenj ni bilo, in z zdravili so preskrbljeni.

PRI LUŠTEKOVI MAMI

Je zares »luštov«. To je tako rekoč brigadirsko drugo naselje; tu so se brigadirke umivale in prale perilo, marsikdo pa je v prostem času presedel v prijazni izbi kako prijetno uro. Da je Karteljevo dobilo toliko novih prebivalcev, se zdi vaščanom kratko malo neverjetno. Še več, edinstveno doživetje. Brigadirje imajo vsi radi, ne samo, ker jih veže z njimi skupno delo, pač pa, ker so sem prinesli mladost in delovno vnetje.

Luškova mama je ena tistih, ki jim niti vojna vihra ni mogla do živga; bila je zavedna in predana in taka je tudi danes. Ko je tod mimo šla vojna, so »beli« prišli po njeno hčerko, da bi jo ubili. Čakala je, kdaj bodo odjeknili streli, toda pripeljali so jo nazaj in odšla je med partizane. Danes še živi.

Tako nekaj paberkov z avtomobilske ceste, z največje mladinske akcije, kolikor jih je kdajkoli bilo pri nas. Delo na njej ni lahko, zavest pa, da bo z njeno dograditvijo položen še en temeljni kamen v veličastno zgradbo našega socializma in utrjena še ena vez naše enotnosti, ta zavest je pa prijetna.

Pred dnevi so brigadirje celjske brigade »Dušana Finžgarja«, ki so doma s Kozjanskega, obiskali člani občinskega komiteja Ljudske mladine iz Kozjega. Brigadirjem pa niso prinesli le lepe pozdrave, temveč so jim dali tudi nekaj »žepne hrane«, ki so jo zbrali njihovi tovariši doma s prostovoljnim delom in prispevki. Tak obisk jim je bil dvakrat dobrodošel.

SPOMIN na konferenco v Šmiglovi zidnici

(Ob dvajseti obletnici konference CK KPS)

Kadar steče pogovor o zgodovinski konferenci CK KPS, ki je bila 17. aprila, pred dvajsetimi leti v Šmiglovi zidnici nad Grajsko vasjo, ti Turkov Jože hudomušno pomežikne.

»Hm, o stvari bi pa še jaz kaj vedel.« Če povprašaš še koga drugega, ki Jože dobro pozna, ti to še enkrat potrdi. »Kar je res, je res. Turkov Jože je bil takrat kurir. Kar vprašaj ga, kako je bilo. On najbolje ve.«

In ko se spustiš v pogovor, se Turkov Jože zamisli. Nekam čudno pripre oči in začne pripovedovati.

... Vrnil sem se iz Zagreba. Tam sem bil pri bratu, ki se je že takrat družil s komunisti. Tudi mene je potegnil v svoj vrtinec. Prišel sem nazaj v domači kraj. Nekdo mi je zaupal, da je Slavko Slander glavna sila naprednega gibanja. Kmalu sva se srečala. Povabil me je v svojo zobo-zdravstveno delavnico. Rekel je, da imam sicer močne zobe, pogledati pa mora, če jih ne načena zobni kamen. S svedrom je drsel po površju sklenine. Toda s stotimi vprašanji mi je vrtal v dušo. V tem je bil Slander pravi mojster.

Navadno sva kramljala prisrčno, tovariško. Le kadar je Slander začel dvomiti v mojo predanost ideji, sva govorila glasneje.

Začelo se je delo. Trdo delo na te-

renu. Prebolskim žandarjem smo dali velike preglavice. Večkrat so nas tudi dobili, nas uklepali kakor zverine in zapirali. Kaj vse niso ti vrati z nami počenjal! Toda mi nismo odnehati, nismo klonili.

Torej konferenca? Kolikor se spominjam, mi je Slander nekoč zaupal, da bi se morala vršiti že sedemtridesetega leta. Zaradi prebudega policijskega terorja in še nekaterih drugih okoliščin so jo preložili za eno leto. Toda kje se naj vrši? Po dolgih posvetovanjih je Slavko Slander določil Šmiglovo zidnico. Pokojni Franci Hribar in jaz sva bila določena za kurirsko službo. Gospodar Šmigel mi je zaupal ključ, rekoč:

»Če bodo žejni, tako veš, kje se natoči.«

Prijazna gospodinja je še nekam zaskrbljeno pristavila:

»Da le ne bi do česa prišlo. Zandarji so muhasti.«

»Tu je moja glava«, sem rekel. »Če mi ne verjameš, pojdi z menoj k Šmiglu. Dobri in pošteni ljudje so to.« In sva zares šla. V prijazni domačnosti se je pogovor nadaljeval. Povrnili smo se za dvajset let nazaj in se ustavili pri veliki noči 17. aprila 1938. Jože je pripovedoval, kako sta s pokojnim Hribarjem čakala in spremljala

DRUŽBENI NAČRT ŠOŠTANJSKE OBČINE DAJE LEPO PERSPEKTIVO

Osnutek družbenega načrta šoštanj-ske občine, o katerem te dni razpravljajo politične organizacije in volivci, vsebuje razveseljive postavke. Industrijska proizvodnja se bo povečala za 8 odstotkov. Z ozirom na dokaj nagel vzpon industrijske proizvodnje bo treba kmetijsko proizvodnjo prilagoditi potrebam občine. Zato predvideva načrt povečanje števila prašičev in perutnine. Izboljšati nameravajo tudi živinorejo, dvigniti molznost in urediti 8 ha novih sadovnjakov.

Za zadovoljitev trga v Velenju in Šoštanju bodo povečali vrtnarijo Kmetijskega gospodarstva Salek. Kmetijske zadruge pa naj bi sklepale pogodbe s kmetovalci o pridelovanju vrtnin. Tako predvideva družbeni načrt, da se bodo površine z vrtnarskimi kulturami povečale od sedanjih 80 na 160 ha. Kmetijske zadruge bodo morale več sodelovati s kmetovalci, usmerjati proizvodnjo po izdelanih načrtih in izboljšati odkup.

NAŠIM NAROČNIKOM IN BRALCEM

Zaradi prvomajskih praznikov prihodnji teden naš list ne bo izšel v petek, kot po navadi, pač pa nekaj dni pozneje, in sicer v torek 29. aprila v povečanem obsegu.

Ker bo list izšel najmanj na 16 straneh in bo razen tega vseboval večje število zanimivih sestavkov in reportaž ter dve nagradni križanki, bo cena listu v kolportaži 20 din.

Uredništvo

Načrt predvideva povečanje prometa v trgovini za 8 odstotkov. Da bi izboljšali preskrbo potrošnikov, bodo v Novem Velenju opremili 10 poslovnih prostorov. V Šoštanju in Velenju bodo uredili tudi tržno lopo in prodajalno mleka. Odpreti bo treba več manjših trgovin v oddaljenejših vaseh. Zamislite si, kako je človeku, ki prihaja iz več kilometrov oddaljenih Belih voda po živila v Šoštanj? Pomembno vlogo bodo morali odigrati tudi sveti potrošniki.

Kaj pa obrt? To je največji problem šoštanske občine. Odstraniti bo treba sušmarje in ustanoviti še 18 obrtnih obratov. Zaradi naglega porasta prebivalcev je stanje kritično predvsem v Velenju. Zato družbeni načrt predvideva v Velenju radiomehanično delavnico, frizerski salon, krpalnico perila, zidar-ski obrat, pralnico in čistilnico, popravilnico nogavic, komisijsko prodajalno, bencinsko črpalko in popravilnico koles.

Letos bodo gradili 500 novih stanovanj. Ob koncu leta bo vseljivih okoli 200 stanovanj. Razen tega bo zgrajen v Velenju zdravstveni dom do tretje faze, nadaljevali bodo z regulacijo Pake, gradili šoli v Belih vodah in Paki pri Velenju in začeli graditi šolo v Šmartnem ob Paki. Tudi novo šolo v Velenju bo treba dokončno urediti.

Samo teh nekaj podatkov kaže na velikanski razvoj občine, hkrati pa tudi na vedno večje potrebe, ki rastejo vzporedno z izgradnjo. Če upoštevamo, da bo letos narodni dohodek v šoštanski občini za 5,5 odstotkov večji kot lani, lahko ugotovimo dejansko rast občine, v kateri je že danes 77,4 odstotkov nekmetkega prebivalstva.

Družbeni načrt laške občine sprejet

Na seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Laškem, ki je bila pred dnevi, so sprejeli družbeni načrt in proračun za letošnje leto. Družbeni načrt daje močan poudarek izgradnji stanovanj, izboljšanju komunalnih naprav, napredku kmetijstva, obrtništva, trgovine in turizma.

Za elektrifikacijo naselij Rifengozd, Brstnik in Lokavec predvideva načrt 10 milijonov din. Za gradnjo stanovanj 63 milijonov, ki jih bodo črpali iz občinskega in republiškega stanovanjskega sklada. Novoustanovljena stanovanjska zadruga bo skrbela, da bodo s temi sredstvi zgradili čim več stanovanj. Med ostalimi komunalnimi deli bodo nadaljevali dela na vodovodu Ogeč-Laško in Šmohor—Huda jama.

Na kmetijskem področju predvideva načrt izboljšanje v živinoreji. V ta namen bodo izboljšali krmsno bazo ter nabavili 70 krav in telic sivorjave pasme. Sadjarstvo bodo izboljšali s tem, da bodo letos zasadili 15 ha strnjanih nasadov, na starih sadovnjakih pa bodo posadili 3000 sadnih dreves. Tudi industrijske rastline nameravajo gojiti v večjem obsegu kot doslej, saj bodo zasadili 15 ha zemljišč s hmeljem, 40 ha pa z jarim lanom.

Da bi ustvarili čim več sredstev za elektrifikacijo naselij, popravilo občinskih cest, gradnjo vodovoda in ostalih nujnih komunalnih del, so po daljši razpravi izglasovali tudi višji odstotek občinskih doklad.

O čem so razpravljali na zborih volivcev v konjiški občini?

Te dni so bili v konjiški občini zbori volivcev, na katerih so volivci razpravljali o osnutku družbenega načrta in proračuna. Povsod je prišla do izraza misel, da bo treba s sredstvi, ki jih družbeni načrt predvideva, dobro gospodariti, varčevati ter skrbeti za uresničitev predvidenih nalog.

V kmečkih predelih so živo razpravljali o nadaljnjem razvoju kmetijstva, kateremu družbeni načrt daje velik poudarek. Živa je bila zlasti razprava glede občinske doklade, ki je letos nekoliko višja od lanske. Večina kmetovalcev je razumela to potrebo, saj bodo ta

sredstva v drugi obliki vrnjena zopet v kmetijstvo, hkrati pa bodo siliла proizvajalce, da bodo čim več in čim ceneje proizvajali.

V Konjicah so načeli vprašanje gradnje nove šole, ki je več kot potrebna. Letos bodo pripravili načrte, z gradnjo pa bodo začeli verjetno drugo leto. Jarek skozi mesto bo letos končno dokončan, saj na občini pravijo, da bo denar v ta namen na razpolago. Razen novih stanovanjskih blokov bodo preuredili v stanovanja tudi stavbo, ki je bila prvotno določena za sedež sodišča. Tako bodo pridobili še 9 stanovanj.

Drugi mladinci in mladinke, graditelji naše bodočnosti.

Bratkar smo imeli sembenino. Pogovarjali smo se o Dolenjski. Spominil smo se na vas, ki boste kmalu gradili to, škoda celo bratstva in znotraj Dolenjske se bo ob vas si nadostni puzi pomladila. Ti bo sle prvušni pomlad, mero in resly. Ki, ki smo si mojnhi bi si ran to temboji zeli, ungniti se v vase on ste. Morda boste dobili tudi kakšen raly. Toda zato me ne marajte. Nakor ti se tudi mi navadamo, da si namo ti graditelji naše in vase prihodnosti. Mi bi si radi da nam opiste vase delo na cesti in v brigadi ovisoma vase nujnjim. Posimo, da nam odgovorite in nam olajšate na so nadovednost. Bi, vasej madafnem dele tam delimo si mnogo upuha.

Lepo vas pozdravlja
A. A. razred osemletke
v Velenju

Ponatis pisma velenjskih pionirjev brigadirjem na Avtocesti.

Več praktičnega znanja otroku!

Izkušnje na osemletki v Šoštanju

Vsa leta od osvoboditve do danes čutimo, kako pomembna za vsestransko vzgojo otroka je politična vzgoja. Ob sedanjih razpoložljivih finančnih sredstvih in kadrih so v smislu šolske reforme marsikje v obvezni šoli pričeli uvajati ročne spretnosti: ženska in moška ročna dela ter gospodinjstvo. Marsikje so menili, da tudi s tem še vedno ni dovolj pomagano tehnični vzgoji mladine.

Ko bo šolska reforma v celoti realizirana, bo tudi za tehnično vzgojo mladine poskrbljeno v dovoljni meri. Toda, kaj bi čakali? Ali ni strašno, če vam deklica, ki zapusti osemletno šolo, ne zna ničesar skuhati in zašiti. Prav tako je hudo, če fant, star 15 let, ne zna zabiti žeblija, ne zna popraviti varovalke in ni kos ostalim dnevnim opravilom.

Pa še eno moramo posebno poudariti. Marsikdaj bi nam tudi v šoli bilo laže opredeliti učenceve umske sposobnosti, ako bi ga opazovali pri praktičnem delu. Marsikoga bi prav na analizi njegovih uspehov, doseženih pri teoretičnem in praktičnem delu, laže in boljše poklicno usmerili. Vsi vemo, da je človek, ki se usposobi za poklic, ki ga rad opravlja, srečen in zadovoljen in je zato tudi njegovo delo kvalitetno.

Vsega tega se zavedajo tudi na šoštanjski osemletki. Tam že nekaj mesecev deluje tehnični krožek, v katerega je vpisanih 100 učencev iz nižjih in višjih razredov osemletke. Vsi vpisani radi prihajajo. Neverjetna je vnaša teh, ki obdelujejo les in papir, iz odpadkov usnja pa izdelujejo najrazličnejše praktične predmete. Na tej šoli vam kaj radi potožijo, da jim manjka orodja in materiala. Med tamkajšnjimi podjetji jim je vselej najbolj pripravljena pomagati Tovarna usnja. Le-ta jim je že večkrat dodelila odpadke, ki so jih koristno izrabili.

Zarečih lic prihajajo otroci domov in kažejo staršem izdelke, ki so proizvod njihovih rok. O njihovi izurjenosti se bodo lahko starši prepričali ob koncu leta, ko bodo pripravili razstavo, ki bo marsikoga prijetno presenetila. Mnogi starši radi pošiljajo svoje otroke v tak

krožek: »Meni niso nudili tega, tako potrebnega praktičnega znanja. Zato naj se tega, kar bo služilo vsak dan, nauči moj otrok!« je prisrčeval oče v prijetnem razgovoru.

Tako bi lahko bilo še drugje. »Pri nas ni prostora, ni materiala!« se izgovarjajo. Oboje ne drži. Kjer je na šoli učitelj,

ki je usposobljen za poučevanje tehnične vzgoje in sam zanj vnet, lahko pričnejo z najenostavnejšimi sredstvi, kot so šibe in koščki stekla, s katerimi bodo dosegli prve uspehe. Pri vsem gre za našo mladino, ki jo moramo vsestransko usposabljanje, da bo jutri vreden in produktiven član naše družbe. Tehnična vzgoja pa je silno pomembna komponenta pri vzgoji človeka.

Tretja številka »Sodobnih poti«

Marčna številka naših prosvetnih društev je v celoti posvečena kongresu Zveze Svobod in prosvetnih društev, ki je bil konec letošnjega januarja v Mariboru. Objavlja namreč referate in odlomke razprav na omenjenem kongresu. Avtorji so: Vlado Majhen z referatom o izobraževanju odraslih, Lev Modic z referatom o smotnih umetnostnega delovanja ljudskoprosvetnih društev, Vinko Trinkaš z nekaterimi problemi našega amaterstva in s tajniškim poročilom ter Tilka Blaha z materialnimi problemi naših društev. Temu sledijo še poročila komisije o izobraževanju odraslih, komisije za materialni položaj ljudskoprosvetnih društev in komisije za amatersko dejavnost ter beseda glavnih diskutantov Borisa Zihlerja, Staneta Kavčiča in Janeza Potrča.

Naša številka vsebuje še pravila Zveze Svobod in prosvetnih društev, sprejetih na januarjem kongresu, potem seznam članov sveta Zveze, ob robu pa še nekaj odlomkov iz diskusije v posameznih komisijah. Tu je ponatisnjen tudi glas z našega terena: predlog tov. Franca Jakhla o prilagoditvi učnega načrta večernih šol odraslim; misel tov. Borisa Ferlinca, naj bo tudi pevska ura, ura izobraževanja; zahteva tov. Zdenka Furlana iz Velenja po večjem številu tečajev, namenjenih izpopolnjevanju amaterjev, predlog tov. Ivana Mikeka iz Zabu-kovice, da bi pri reviziji projektov za ljudskoprosvetne domove sodeloval tudi strokovnjak za ljudskoprosvetno delo in končno še potrdilo tov. Draga Predana

Na seji občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev v Šoštanju so razpravljali o programski politiki kino-podjetij v občini. Ugotovili so, da predvaja-jo tu več slabih kakor dobrih filmov. Da bi program izboljšali, so sklenili, da bodo sklicali upravniške kinematografskih podjetij ter se z njimi pogovorili o repertoarju. Predlagali bodo skupno nabavo filmov, kar bo znižalo stroške in hkrati omogočilo boljši izbor filmov.

VEČ SKRBI IZBIRI FILMOV

Na seji občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev v Šoštanju so razpravljali o programski politiki kino-podjetij v občini. Ugotovili so, da predvaja-jo tu več slabih kakor dobrih filmov. Da bi program izboljšali, so sklenili, da bodo sklicali upravniške kinematografskih podjetij ter se z njimi pogovorili o repertoarju. Predlagali bodo skupno nabavo filmov, kar bo znižalo stroške in hkrati omogočilo boljši izbor filmov.

Na seji so dalje razpravljali o tem, naj bi se za šolo za odrasle predvidela neka proračunska sredstva. Ker tudi letos pri občini ne bo na razpolago večjih sredstev, bi bilo prav, da bi te izdatke krila podjetja, ki imajo fond za kake in katerih delavci so slušatelji teh šol. Svobode, ki nimajo nikakih rednih dotacij, takega bremena ne zmorejo same. Sklenili so tudi, da bodo gostovanjem med občinami posvetili več pozornosti, da bi tako zboljšali prosvetno življenje med občinami. Največ takih gostovanj je doslej pripravila glasbena sekcija Svobode Velenje.

Drugi pevski festival

Na letošnjem mladinskem festivalu, čigar priprave so v polnem teku, ocenjevalec pač ne bo mogel zapisati, kakor je zapisal pred leti, češ da je pogrešal več pionirskih zborov. Na letošnjem festivalu, ki bo 24. in 25. maja, bo nastopilo preko 4000 mladih pevcev, od tega večji del pionirjev. Za petnajsto obletnico njihove organizacije. Tedaj ni slučaj, da nosita pobudo za to veliko manifestacijo prav Društvo prijateljev

film·film·film·film·film·film

Skrivnost slovenščine in hiša skrivnosti

ali skrivnostna hiša, kjer je vse nejasno in skrivnostno, celo to, katera izmed mnogih hiš je hiša skrivnosti. Nemara Eiffelov stolp? Čemu se film ne bi raje imenoval kar slepa miš ali film prese-nečenj? To pot nam jih ni pripravil le režiser, marveč tudi prevajalec filmskega teksta, ki ima na vesti umor posebne vrste. — Kdor ljubi edinstvena presenečenja, naj nikar ne zamudi te redkosti. Tu doseže zaplet svoj višek. Prevod je namreč pisan v kar najčistejši jugoslo-vanščini, ki prča, da kdaj pa kdaj še pritava iz Neznane (nemara iz groba) kakšen pristaš ilirskega gibanja in tudi najde — kako, naj vedo bogovi! — svo-jo pot v distribucijska podjetja. Ta mrtvač zaigra seveda svoj mrtvaški ples. Ot prilike ovako: Očete, delate za nas? Zakaj si me napašila? Zelo te potrebam!... Kaša, da bi se človek ob njej razjokal! Slovenske podnaslove, ki so še pod srbohrvaškim tekstom, je mo-góče pripisati kvečjemu kakšnemu pa-stirju z albanskih gora. Prevajalec je

brez »griznje savesti« prepisal srbohr-vaški tekst v slovenščino; kjer ni vedel za slovensko besedo, je pustil srbohr-vaško in tako izumil nov jezik. O, da bi ga prihodnjič tudi sam bral!

Film ima svoje odlike: ameriško na-petost in francoski akcent. Godi se nam-reč v Franciji, na vodi, v zraku in na trdnih tleh. Ponarejevalci danarja, dvojni mrtvega gangsterja, ženske, ki jih davijo in ženske, ki jih poljubljajo, skrivnostni prodajalec čevljev, policijski komisar z dobrohotnim nasmeškom, nekdo s širokim slannikom, podoben gobi, možak v smokingu in možiček brez smokinga, letalo, peklenski stroj, skok s padalom v poslednjem trenutku in za-služena smrt negativnih figur — vse to in še marsikaj drugega je v filmu pove-zano v zanimivo zgodbo s happy endom. Kaj hočete več! Posebno še, če imate srečo, da sedite poleg lepe ženske — v dverani je dovolj svetlo, da lahko be-reš knjigo.

Stotnik in njegov vojak in ...

Usoda Maxa Nosseka, ki je ustvaril ene-ga najboljših povojnih nemških filmov »Stotnika in njegovega vojaka«, je splošno znana. Nemci ostajajo pač zve-sti svoji omejenosti in zaljubljenosti va-se. Danes v Nemčiji ni malo ilustrira-nih mesečnikov, ki obujajo spomine na slavo nekdanje Wehrmacht. Gorje pre-drznežu, ki bi si dovolil šalo na račun tega pruskega malika! Večina nemške

filmske publike je obsodila sijajno Nos-sekovo satiro na nemški militarizem, češ da blati vojaško slavo Nemčije.

Pred dnevi sem imel priliko slišati mnenje nekega novinarčka iz Berlina o tem filmu, ki bi bil lahko Nemci nanj po vsej pravici ponosni, če bi imeli vsaj toliko soli, kolikor imajo vojaškega du-ha. V ljubljanski Evropi je prisedel k moji mizi zavaljen, polizan možak. Pre-cej mi je povedal, da potuje po Balka-nu, da se ukvarja z novinarstvom in da je strokovnjak za filmsko kritiko. Pri-čela sva govoriti o nemškem filmu. Hva-lil je nekega gospoda Bolvaryja in Czi-ffro, češ da spadata med odlične nem-ske režiserje. Pogovor je nanesel na »Stotnika in njegovega vojaka«. Vprašal sem ga, kaj sodi o njem. »To je zlob-no delo s tendenco, izkriviti podobo nemške armade!« je rekel. »V nemški vojski ni bilo takšnih ljudi, kakršen je ta bedasti stotnik, niti takšnih razmer. Nemški vojaki so bili vesekozni viteški. Debelo sem ga pogledal in ga vprašal, kako to misli. »Kako!« je odvrnil. »To je karikatura in ne resnična podoba!« Pri tem mu je obraz sijal v nesporni odkritosrčnosti. »Čudno se mi zdi,« sem rekel čez čas, »kako da nemška publika nima več soli kot kritiki po zakotnem časopisu. Kakor sem slišal, so ta film po Nemčiji splošno obsodili.« Zdal je bil »kritik« začuden in me je vprašal, kaj mislim s svojimi besedami. »Prav tisto, kar sem povedal. Film ni nikakrš-na reklama za muzealije in kaj vem ka-teri militarizem. Če je to, potem ni film, marveč plaža. In limonade vsega Czi-ffre in Bolvaryja pričajo, kakor kaže splošno navdušenje v Nemčiji, da tam filmi kakšnega Nosseka nikakor ne mo-rejo uspevati. Vi Nosseka niste vredni in mu ne sežete niti do kolen.« — Ta-ko se je pričelo in končalo najino prija-teljstvo. Primer pa priča, kako daleč so še Nemci po večini od pravega odnosa do filmske umetnosti.

MISLI OB KNJIGAH

— Kdor redno bere, si ga s tem gradi svobodno mesto, ki ga ob težkih tre-nutkih brani pred obupom in žalostjo. — (W. Somerset Maugham)

— Če tri dni nič ne bereš, bo tvoj razgovor prazen. — (Kitajski pregovor)

— Najbolj obžalovanja vreden je tisti osamljeni človek, ki niti ob deževnem vremenu ne more brati. — (Benjamin Franklin)

— Človek naj bere tisto, kar ga trenutno najbolj privlači. Branje iz dolž-nosti, to je malo vredno. — (Samuel Johnson)

Pevski zbor Delavsko prosvetnega društva »Svoboda« iz Štor.

Kjer živi slovenski narod, do koder se razprostira naša zemlja, vsepovsod so med nami naši kulturni spomeniki. Ti-soč let in še več so naši najboljši duho-vi gradili naše spomeniško bogastvo. Znani in neznani pisatelji so pisali naše prve rokopise, knjige, listine, kamnoseki ter kiparji so ustvarjali naše romansko, gotsko in baročno kiparstvo, naši grad-beniki lepe cerkve, gradove, znamenja; slikarji freske in brežštevne podobe. V naših vaseh so neznani ljudski umetni-ki ustvarjali čudovito poslikane lesene strope, skrinje, slike na steklo, končnice panjev. Iz rodu v rod v vsej zgodovinski rasti našega naroda ni nikoli usahnili vrec naše umetnostne sile. Ko je smrt pobrala dleto, čopiče in peresa enemu rodu, je že drugi nadaljeval delo, da bi povedal narodu svoje pričevanje, svojo željo po lepoti, svoje veselje pa tudi trpljenje. Tako so nastale naše cerkve, ki so kot stavbe važne priče življenja našega naroda. Mnoge še danes obdaja zidovje s stolpi. Zamišljeno ogleduješ ozke strelne line in se spominjaš časov, ko so naši kmetje s samostreli in težki-mi mušketai od tod branili sebe, žene in otroke pred napadajočimi Turki. Ta-krat je sedel cesar daleč na Dunaju in se je brigril za slovenski narod samo to-liko, kolikor je mogel iz njega izvleči. Takrat so se grajski gospodje zaprli v svoje trdne gradove in mirno gledali, kako so v dolini gorele vasi. Počakali so, da je minil turški val, nato pa posla-li biriče po desetino, posebne datjave in vojni noviči. Toda naš kmet je hotel živeti. Zato se je iz ozkih strelnih lin vlekel čadast dim smodnika. Rešil je sebe, rešil je živino, vasi so znova po-stavili. Mrko so gledali na grad in dajali desetino, popotni pevci pa so pripovedo-

Zgodovinsko pričevanje naših kulturnih spomenikov

vali povest o kralju Matjažu. Pa je prišel dan, ko so šli kmetje tudi na grad, toda ne na tlako. Danes stoji na griču grajske razvaline. Prerašča jih grmovje, iz zidovja rastejo srmeke. Se so ohran-jeni obrambni stolpi z mogočnim zi-dovjem. In kaj nam povedo? Da je naš kmet prišel po obračun. Da je povedal na glas, da gospodi ne bo več dajal najlepše živine, žen in denarja. Izpregovo-ril je tako besedo, da so padla s tečajev mogočna okovana vrata in da so se po-rušili zidovi.

Plečata so pročelja naših romarskih cerkv. Pred njimi stoje lope, prižnice, bahati farovži. In ko stopimo v notranj-ščino, se čudimo bogatim zlatim oltar-jem. Vse stene so pokrite s spomini. Vi-dimo naslikano gorečo vas, ljudje bega-jo iz hiš in rešujejo imetje. V oblakih se prikazuje svetnik ali svetnica, ki je ustavila nesrečo. Spodaj je z okornimi črkami napisano: »ex voto« z letnico. Ogledujemo podobo za podobo zgovorne priče življenja našega človeka pred davi-mi stoletji. Njegove trdne vere ali do-mišljije, njegove hvaležnosti in trplje-nja. Kadar je začutil v sebi nemir, ka-dar so postala bremena pretežka, je iskal rešitve. Toda vezi oblasti in duš so bile preveč trdne, da bi našel pravo. Zato je obračal poglede v onostranstvo, zidal nove cerkve, iskal čudeže.

Največji čudež pa so prav naši kultur-ni spomeniki sami. V kmečki hiši visijo

slike na steklu. V kotu stoji bahata že-nitovanska skrinja, vsa poslikana z ro-žami, svetniki, vazami. Nekoč, pred sto leti, jo je prinesla »mlada« k hiši. Na-ročila jo je pri domačem umetniku. Do-menila sta se za plačilo in podobar je pričel z delom. Z okorno roko je slikal čokate svetnike, potem gavtrože, nagelj-ne in še cvetove, ki so zrasli nekje glo-boko v njegovem srcu. Ko je končal de-lo, si ga je ogledal in je bil zadovoljen. Danes takih skrinj ne delajo več, podobarja in tesarja je zamenjal mizar, naš čas je hlasten, potrpljenja za poslikava-nje ni več. Na koncu vasi stojijo čebel-njak. Še so v njem stari panji. Poslikani so. Kakšno čudovito domišljijo je imel ta preprosti podobar. H kmečki ženi so prišli cigani. Starka vedežuje kmetici iz roke, medtem pa odnaša ci-gan iz hiše lonec masti. Zopet je drugje naslikan ženski mlin. Možje prinašajo od leve strani stari žene v koših, jih mečejo v mlin, na desni pa objemajo pomlajene, ki prihajajo iz mlina. In zgodbe s hudiči! Vsepovsod se je vtaknil v opravilo našega kmeta. Žene si likajo perilo, seveda zato, da bi bile lepše. To-da takoj so tu zlodji s samokolicami in odvažajo lepotic v pekel. Koliko je v preprosti pravljici zdravega sme-ha, čvrste domišljije pa tudi trpke hu-dumornosti! Kdo je učil tega podobarja slikati? Iz roda v rod so rastle samouki umetniki in kar je prišlo izpod njihovih rok, je bilo lepo.

V starem župnišču najdemo med oru-menelmi papirji težke, debele knjige. Napisani nam povedo, da so to urbarji. Odpiramo težke, v usnje vezane platni-ce in prebiramo strani trdega, naguba-nega papirja. In naenkrat je pred nami zgodovina naše vasi iz preteklih stoletij. Spoznamo gospodarsko moč in tudi propad naših kmetij, vrednost denarja in blaga, koliko gospodarstev je bilo v tej ali oni vasi. Vse to nam pomaga graditi našo zgodovino, vse to nam širi poglede v našo preteklost.

Bežno smo pogledali pričevalno silo nekaterih naših kulturnih spomenikov. Kaj naj se učimo od njih? Kako naj gledamo nanje? Naj spomnim na zgodbo o Tizianovi sliki iz zmagovite domovin-ske vojne sovjetskih narodov. Oddelek rdečih mornarjev je iz malega gorečega mesta rešil Tizianovo podobo. Nihče teh preprostih ljudi ni poznal prave vred-nosti. Toda vzljubili so njeno lepoto, vzljubili so srečno življenje, ki ga je si-lika opevala. V nečloveškem trpljenju njihovega umika so nosili podobo s se-boj, ki jim je postala draga kot zastava. Kadar so bili utrjeni ali malodušni, je velel njihov oficir, naj podobo razgrne-jo. In ti resni borci so se zbrali okoli nje, si jo ogledovali in zopet potolaženi odhajali v borbo. Prav tak naj bo tudi naš odnos do naših kulturnih spome-nikov. Danes, ko jasno zremo v srečno

svobodno bodočnost, si moramo prav ta-ko brez hudih misli in predsodkov ogle-dati našo spomeniško kulturno dedišči-no. Vzljubiti moramo delo naših naj-boljših duhov, pisateljev, gradbenikov, slikarjev, kiparjev in podobarjev. Vede-ti moramo, da so bili vsi ti znani nezna-ni umetniki od srca iskreni. Da so pri-povedovali le tisto, kar jim je gorelo v duši, obliko pa so našli tako, kakršno jim je predpisoval čas. Ustvarjali so resne, zamišljene gotske kipe, nežne, za-sanjane žene v svojih freskah, pa tudi krvava svetniška mučenja, ki so zvest odraz njihovega osebnega, pa tudi na-rodovega trpljenja v tistih časih. V ba-ročnih zlatih oltarjih glejmo točasno blagostanje našega kmeta ter njegov smisel za bahato, bučno lepoto. Skratka, naš pogled na te spomenike naj bo tak kakor na našo zgodovino. Danes vemo, da naša zgodovina ni obstajala samo iz tega, da so nam vladali tujei. Naša zgo-dovina je življenje vsega našega naroda od naselitve do danes, je tisto čudovito, trdoživno življenje naših kmečkih mno-žic in vsega delovnega ljudstva. Bili so tlačani, pa so poznali tudi bojno pesem, bili so svobodnjaki, katoličani in lute-rani. In v tem večnem toku življenja naših množic so se porajali naši spome-niki. Njihova oblika, njihova notranja govornica je vedno uglašena s časom, v katerem so nastajali. Zato jih ljubimo kot dokaze naše ustvarjalne moči in kot priče naše zgodovine. Občudujemo jih, kjerkoli se srečamo z njimi. In vse svo-je sile zastavimo za to, da jih ohranimo bodočnosti.

Jože Curk

življenje na naši vasi

Kmečki proizvajalci so izmerili svoje moči

(Nadaljevanje s 1. str.)

malo sadnih drevesc, to so bili pogosti vzkliki na občnih zborih. Pred leti je bil kmetijski strokovnjak domala nezajeljen. Vsaj ponekod. Zadruga so vodili zelo pogosto trgovski izvedenci. Danes tudi zaostale zadruga, pravzaprav te še posebej, zahtevajo strokovnjake, češ le-ti naj vodijo zadruga.

Odnos do kmetijskih zadrug in veljave le-teh med kmečkimi ljudmi se je močno izboljšal. Sprito ogromnih uspehov v zadnjih letih, še bolj pa ob pogledu na velike možnosti in prihodnje, je kmečkemu človeku postalo popolnoma jasno in razumljivo, da bodo zmogli dvigniti kmetijstvo v svojem kraju, svoji občini in na svojem lastnem posestvu le s skupnimi napor, to skupno moč pa predstavlja kmetijska zadruga. Če tako mnenje prevladuje v Savinjski dolini, kjer bi bilo pričakovati še največ individualističnih tendenc, potem se to tembolj odraža v zaostalih krajih.

Če pa bežno prelistamo delovne načrte kmetijskih zadrug, se pred nami pojavi realna slika in ne več privid o bodočem izgledu naše vasi in njene politično-gospodarske vloge v življenju naše celotne skupnosti. Kmetijski pospeševalni odseki so se razživeli. Lani je bilo ob tem času še malo zadrug, ki bi snovale pridelovalne skupnosti, danes je malo takih, kjer ob koncu leta take skupnosti ne bodo pokazale prve uspehe. Plan-tažni nasadi, gojitve donosnejših industrijskih rastlin, odločitve za vzrejo strokovno preizkušenih in priznanih pa-

sem živine, več pridelkov za potrošna središča, vse to ni majhna stvar, če jo primerjamo z drobnoproizvajalskimi tendencami v dokaj blizki preteklosti. Danes v našem okraju ni več občine, ki bi že ne imela ali ne bi pripravljala hmeljskih nasadov. Nasadi jagodičevja, posejan lan, nove velike površine, posajene s kvalitetnimi drevesi, uporaba kvalitetnih semen, urejena zdravstvena služba za živino, zdrav rod goveda, sodobni pašniki, melioracije, očišči gozdovi, gozdna paša in še mnogo podobnih izboljšav so neovrtna stvarnost.

In napake, pomanjkljivosti? Seveda jih je bilo! Toda le-te so zapažene. Kar

pa je zapaženo, je na poti k izboljšavi. Res je, da bo ponekod treba vložiti še veliko truda, da bo potrebno prepričevanje, da povsod še ne teče vsa ta stvar gladko kot po olju, toda v glavnem so pozitivne plati toliko večje in obetajoče, da se bodo negativne sence nujno morale umakniti.

Naj bo dovolj teh splošnih ugotovitev. Novo kmečko leto trka na duri. Zdaj je čas za oprijemljive stvari kot so bese-de. Naši kmečki ljudje so v ospredju pozornosti vse naše družbene celote. Po letošnjih »brazdah« na občnih zboreh so-deč, ne bomo razočarani ob času, ko bo-do nabrusili srpe.

c. k.

KZ Štore: najboljši uspehi v živinoreji

Občni zbor Kmetijske zadruge Štore je pred kratkim dobro uspel. Udeležili so se ga domala vsi zadrugniki. V poročilih, ki so jih podali člani upravnega odbora, nasledimo vrsto zelo lepih uspehov te zadruge v preteklem letu. Pospeševalni odseki: živinorejski, kmetijski, sadjarski, gozdarski, strojni in hranilno kreditni z zadrugo vrtnarijo na Tehar-jih vred, so v preteklem letu več ali manj dobro delali. Najboljši med vsemi pa je bil živinorejski, zlasti v pogledu umetnega osemenjenja in zdravljenja goved. Osemenjenih je bilo 443 krav in telic, ambulantno pregledanih in zdrav-ljenih pa 312 goved.

Poljedeljski odsek je za izboljšanje pridelkov nakupil lani 6 ton semenske pšenice, 8 ton krompirja in 55 ton umet-nih gnojil. Za razširitev hmeljišč so pri »Hmezaču« naročili 10.000 hmeljev, to-da doslej jih še niso dobili in so se upravičeno razburjali.

Sadjarji so pridno škropili. Le dva kmeta nista imela razumevanja v lastno škodo. Naročili so pri »Agrotehni« in pri zasebnikih 2700 drevesc, ki jih pa tudi še nimajo, čeprav so jame že skopali. Na Svetini so posadili veliko črnega ribezla.

Letos se bodo morali temeljito lotiti zatiranja koloradarja, ki se je pojavil tudi v višinskih predelih, kjer ga doslej ni bilo.

Mnogo težav jim dela traktor. Imeli so ga v popravilu pri remontnem pod-jetju, toda ko so ga dobili nazaj, jim je po štiriurnem delu spet obstal. Za po-pravilo pa so plačali 380.000. Spet so bili hudi.

Medtem ko hranilno kreditni odsek beleži porast vlog in še vedno premalo zanimanja za kratkoročne kredite, je gozdarski odsek dosegel lepše uspehe. Posadili so 9 ha goličav. Nadalje so kmetje popravili cesto Kanjuce—Sele—Slatina v dolžini treh kilometrov v vred-nosti 800.000 din. Zadruga je prispevala 160.000 din. Kmetje so popravili tudi razne druge ceste.

Največ prometa so imeli letos pri hme-lju, klavni živini, borovnicah in malinah. Zgubo je »prispevala« vrtnarija na Teharjih. Zadrugniki so mnenja, da bi bilo le-tam bolje posaditi hmelj ali kaj drugega.

Mnogo si ohetajo od strokovnih ka-drov. Dva študenta imajo in ju težko pričakujejo. Mnenja so, naj bi zadrugo upravljal kmetijski strokovnjak. Trgov-sko dejavnost bodo letos opustili z od-dajo edine preostale trgovine.

Njihovi načrti tudi precej ohetajo. Razširili bodo hmeljišča na 14 ha. Na Teharjih bodo zgradili sušilnico za hmelj in sadje. Nabavili bodo mlado pasemsko živino, dobre svinje in piščance. Izvedli bodo propagandno za zgodnjo košnjo in sušenje na koleh. Naredili bodo strnjen nasad, velik 5 ha, popravili 10 goz-dnih poti, zasadili 5 ha goličav in očistili 10 ha gozda. Najeli bodo 4 milijone kre-dita za obratna sredstva in 10 milijonov za investicije.

Morda bi med naloge vzeli tudi raz-širitev članstva, saj na svojem območju od 318 kmetov v zadrugi sodeluje le 180 kmetov. To bi bila zelo pomembna in koristna naloga.

J. M.

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Javna pralnica, menza in krpalnica v Žalcu?

Danes tega v Žalcu še nimajo, toda agilno društvo za napredek gospodinjstva si je vzelo to na piko in po vsej verjetnosti bodo odločne Žalčanke pri pristojnih dosegle, da bo majhno in mlado mestce te pridobitve imelo še letos.

Društvo za napredek gospodinjstva v Žalcu obstaja že drugo leto. Za zgled ga lahko damo tistim mestom, trgov in vasem, kjer žene rade govorijo »Ne moremo delati, ker nimamo prostorov!« Tudi žalske žene nimajo prostorov — in vendar delajo. Našle so zasebno kuhinjo in organizirale preteklo leto niz predav-anj ter 9 tritedenskih gospodinskih tečajev, ki so jih obiskovale delavke, kmečke žene in nameštence. Smoter teh tečajev je bil predvsem ta, da bi se tečajnice naučile pripravljati zdravo, skromno in kalorično bogato hrano.

Društvo ima doslej registriranih 290 članov (med njimi so le 3 »častne«, moške izjeme). V bodoče hočejo pritegniti v članstvo več moških, kajti tudi moški so poklicani, da pomagajo reševati vprašanja razbremenitve delovne žene. Društvo se bo tudi tesneje povežalo s sindikalnimi organizacijami v podjetjih ter organizacijo SZDL.

Žalske žene priznavajo, da jim gredo občinski ljudski odbor, zadruga in po-slovna zveza zelo na roke in so jim za izdatno pomoč in razumevanje zelo hva-

Kadri pri odkupnih podjetjih bi morali biti bolj kritični

Vprašanje oskrbe našega okoliša s kmetijskimi pridelki bi pri izvajanju odkupne politike letos vsekakor morali postaviti v ospredje. V zadnjem času so sicer naša tržišča založena z zadostnimi količinami raznovrstnih kmetijskih pridelkov, žal pa moramo ugotavljati, da kvaliteta tega blaga mnogokrat ne od-govarja niti najosnovnejšim določilom standarda. Krivda leži predvsem na ka-drih pri kmetijskih zadrugah, ki imajo v odkupu kmetijskih pridelkov monopol. Še vedno se dogaja, da zadruga stremi-jo bolj za tem, da bi čim več odkupile ne glede na ustrezno kvaliteto. To dej-stvo pride še posebno do izraza ob sla-bih letinah, ko je povpraševanje večje od ponudbe in so tudi cene razmeroma višje. Kupei v takih primerih niso pre-strogi in se zadovoljijo s tem, da nudijo potrošniku dovolj blaga, ne oziraje se na kvaliteto. Kmeta taka odkupna poli-tika gotovo ne vzpodbuja, saj ve, da bo v sili prodal po ugodnih cenah tudi ne-kvalitetno blago. S tako odkupno poli-tiko pa seveda rušimo prizadevanja po-speševalnih organov za zboljšanje kva-litete kmetijskih pridelkov.

Da bodo v bodoče odkupi v našem okraju zadovoljivo potekali, bomo mo-rali storiti še več za vzgojo kadrov pri zadrugah. Kadri bodo morali biti pred-

vsem strokovnjaki, ki bodo svoja strem-ljenja usmerili takó, da bodo proizva-jalca nenehno navajali na kvaliteto proizvodnje. Pri prevzemu blaga bodo morali biti kar najbolj kritični in s pra-vilno politiko cen stimulirali prizadev-nega proizvajalca — prav tako pa pre-dočili zanikrnemu proizvajalcu, da da-nes naš potrošnik noče več plačevati slabega blaga z dobro ceno.

Ta princip bi moral veljati vedno in povsod, pa če je letina dobra ali slaba, če je blago konjunktorno ali ne.

Še vedno so pogosti pojavi, da zadruga rade odkupujejo le tiste pridelke, ki več vržejo. Primer je Savinjska dolina, kjer dajejo prednost predvsem hmelju, najrazličnejši drugi pridelki pa gredo po raznih kanalih do potrošnika z nedo-voljno visokimi cenami. V žalski obči-ni n. pr. opažamo najrazličnejše preku-pčevalce, ki hodijo od hiše do hiše in od-kupujejo jajca, maslo, žganje in podobo. Po nizki ceni odkupljene pridelke nosijo potem v Trbovlje, Ljubljano — in celo na Jesenice, kjer jih nekontrolirano prodajajo po visokih cenah. Pot-niki na vlakih lahko opažajo, da so naši kupeji dostikrat natrpani z raznimi ko-šarami in pletenkami, katere preku-pčevalci prevažajo v industrijska središča.

Vsi moji sinovi so šli . . .

Poznam ga že dolgo vrsto let. Pravzaprav odkar se spominjam samega sebe. Bil je svoj čas dober, v našem kraju nemara naj-bolj napreden kmet. Ima kme-tijsko šolo. Kmetijo, ki jo je prevzel, je prejšnja leta močno izboljšal. Pri hiši je bilo vedno dovolj kruha, dovolj pridelkov. Življenje pri hiši se je razboho-tilo. Trije sinovi so bili njegovo upanje in ponos . . .

Toda možak jo je nevede in močno zavolil. V povojnih letih, ko nikomur ni bilo lahko, ko je vsak trdo delal in težko živel, je moj znanec neprestano jadikoval in govoril:

— Kmet je dandanes zavržen človek . . . Nikomur ne pridemo . . . Kmetje smo propadli. Konec je . . .

Sinovi so rasti in poslušali očeta. Vsak dan, pri malici, kos-lu, pri večerji in pri delu na po-lju, povsod iste besede, povsod enak zagrenjen obraz. Fantje so dojemali. Očetove besede so se jim vcepjale v ušesa in srce.

Potem je odšel prvi, najstarejši. Poiskal si je poklic v mestu. Oče je mislil: prav! Vsi ne bodo mo-gli ostati doma, toda ni spregle-dal, da je prvega, ki je bil doma tako priden in poln veselja za zemljo, s svojimi godrnjavami

besedami poslal v mesto.

Drugi sin je bil bistre glave. Pridno se je učil, nadaljeval šolo in ni kazal veselja do kmetova-nja. Njegov študij je terjal nove izdatke. Oče je jadikoval še bolj. Iz mesta je prihajal starejši, prihajal je tudi srednji sin. Naj-mlajši je slišal od obeh tudi kaj bolj veselega kot iz ust očeta o zavrženosti kmečkega poklica. Nekega dne je tudi on stopil pred očeta in povedal, da gre v mesto.

Oče je osupnil. Hiša se je iz-praznila. Sam je bil doma. Le včasih so sinovi prišli, kaj popri-jeeli in pomagali, toda polja in travniki so bili brez njih prazni. Drevice, ki ga je v mladosti zasa-dil, ni bilo več tako negovano. Bil je že star . . .

Zdaj pa je naenkrat prišlo dru-gače. Sosedje, nekoč neuki in zaostali gospodarji, so prepisali na sinove. Le-ti so boljše zaurali. Posvetva pri sosedih so bolj ob-delana. Sadijo tisto, kar bolje ro-di in več nese. On pa je ostal sam in spet jadikuje:

— Kje so moji sinovi? Kdo bo prevzel grunt? In ravno zdaj, ko gre na bolje? —

Zal mi ga je. Saj niti ne ve, da jih je sam pognal z zemlje.

C.K.

LESNA INDUSTRIJA MESTINJE

proizvaja žagan les vseh vrst, listavcev in iglavcev, za izvoz in tuzemstvo. V svojem predelovalnem obratu pa šolsko po-hištvo po najnovejših načrtih zavoda za šolsko opremo Zagreb.

Izkoristite priliko in zahtevajte naše prospekte!
Vsem odjemalcem se tudi vnaprej toplo priporočamo!

10 let plodnega dela zadrugnikov v Ljubnem

Ljubenska zadruga obstaja deset let. Uspehi, ki so jih v tem obdobju dosegli, so veliki. Danes je v zadrugi vključenih 150 kmečkih gospodarstev. Le trije kmetje še niso v zadrugi. V tem času so zgradili zadrugi dom, ki je danes

nad 8 ha gozdov in poželi mlaj na po-vršini 65 ha. Za popravilo gozdnih cest so prispevali milijon in 300.000 dinarjev.

Hranilno kreditni odsek, ki ima v Ljubnem tradicijo 60 letnega dela, je tudi zelo uspešen. Ima nad 13 milijonov

K. T.

Člani upravnega odbora Kmetijske zadruge Ljubno pred Zadrugnim domom.

kulturno in gospodarsko središče kraja. V zadnjih letih so se od trgovske in obrtniške dejavnosti preusmerili na iz-razito kmetijsko področje dela. Kmetje so zgradili 15 silosov, 20 gnojnih jam, nabavili veliko plemensko živino, ob-skovali so stalna predavanja o sodobnem kmetovanju, prirejali so semenske in gnojilne poizkuse. Nadalje so zgradili tri planinske pastirske kočice s prostora-nimi hlevi za pašništvo so usposobili 220 ha planinskih pašniških površin, ki so jih pregradili z lesenimi ograjami. Imajo dve postaji za umetno osemenje-vanje.

V gozdarstvu so uspešni tudi lepi. Po-gozdili so pet hektarjev goličav, očistili

vlog, od tega so zadrugnikom izplačali za 4 milijone 800.000 din posojil za po-speševanje kmetijstva.

Zadruga se je tudi gospodarsko okre-pila. Osnovnih sredstev ima za skoraj 39 milijonov dinarjev. Za letošnje leto nameravajo povečati vrednost teh sred-stev za 12 milijonov. Predvidena dela v kooperaciji z zadrugniki cenijo na mili-jon in pol, predvsem pa za nadaljnje čiščenje pašnikov, melioracije, gradnjo hlevov, koč itd. Posvetili se bodo vzga-janju semenskega krompirja, bolj bodo skrbeli za zdravje sadnega drevja. Končno pa bodo letos elektrificirali več-je področje, ki doslej še ni imelo elek-trične luči.

Morda se mnogim res zdi, da smo v času občnih zborov kmetijskih zadrug pre-malo pisali o posameznih zadrugah. Ne zanikamo tega dejstva, čeprav lahko opravi-čujemo to slabo plat s tem, da so sprito volilnih nalog ti izredno važni pogovori naših kmečkih proizvajalcev bili malenkostno zasenčeni, drugo pa je dejstvo, da je dejavnost zadrug, njih množica in obširnost prehitela in nadkrilila naše organizacijske in tehni-čne zmoglosti, da bi mogli ustreči potrebam in tudi vsem željam. Zato smo voljni pri-znati to pomanjkljivost, čeprav ne izključujemo možnosti, da bi ob večjem sodelovanju zadrugnikov z našim listom mogli tudi v tem pogledu mnogo boljše opraviti to izredno važno propagandno in političnomobilizacijsko vlogo v korist vseh naših prizadeva-njem našega zadrugnega gibanja, nosilca socialistične in gospodarske preobrazbe na vasi.

(Uredniški)

moderno kuhinjo in jo v celoti opremila. Potem bo društvo tudi nabavilo vse so-dobne gospodinske pripomočke (sesalce za prah, električne krtače za čiščenje tal in podobno).

Prizadevnim žalskim ženam želimo mnogo uspeha v nadaljnjem delu.

Sodobno gospodinjstvo

Nova številka »Sodobnega gospodinj-stva« prinaša uvodnik tov. Vide Tomšič-čeve o stanovanjskih skupnostih. Zani-miv je prispevek o potrošniških odborih v Zahodni Nemčiji, ki deluje že nekaj let in se lahko pohvaljuje z lepimi uspehi. Tudi članek o obisku v stockholmskem inštitutu je vredno prebrati.

Marsikdo bo rad prečital navodilo, kaj naj stori, da ga bo v stanovanju čim manj motil ropot in šum. Članek o čiš-tilnih pripomočkih bo dal marsikateri gospodinjci spodbudo, da si bo z delnimi kombinacijami sama pripravila potre-ben pripomoček.

V reviji najdemo tudi članek o teh-nični opremi stanovanja — s sodobnimi stroji in aparati. Nadalje je zanimiv pri-spevek o skupinskih pralnicah, njihovi opremi in obratovanju. Članek je tem bolj aktualen, ker zadnje čase vrstoma ustanovljamo različne servise v okviru stanovanjskih skupnosti.

V članku o najčim bolj strokovnjak o sestavi jajc, procesu staranja in kvarje-nja jajc, o preizkušanju kakovosti in o načinih shranjevanja. V rudarskih po-

dročjih bo gotovo zbudil zanimanje čla-nek o potrošnji mleka pri rudarjih in dal mogoče vzpodbudo za uvajanje mlečnih točilnic v rudnikih.

Končno najdemo v tej številki še raz-novrstne nasvete za kuhanje, šivanje in ročno delo, prav tako pa tudi navodila, kaj bomo v aprilu delale v našem vrtu.

AJDOVA TORTA

Potrebujemo: 6 rumenjakov, 18 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, limonino lupinico, 6 beljakov, 12 dkg ajdove moke, mast in moko za model, 15 dkg marmelade in rumovo glazuro.

Rumenjake umešamo s sladkorjem, jim pri-denemo rum in nastrgane limonine lupinice. Ko to lepo naraste, pridenemo trd sneg iz beljakov in hkrati ajdovo moko, vse rahlo zme-šamo in spečemo v posameznem in ponoknem modlu za torte. Pečeno in ohlajeno prečemo, namažemo z marmelado, sestavimo in oblijemo z rumovo glazuro.

Rumovo glazuro pa napravimo takole: 20 dkg presejanega sladkorja, 2 žlici ruma in toliko vroče vode, da je vse skupaj primerno goste-mešano, da postane lepo gladko.

Ne namerna zlohotnost, temveč neznanje

Kot smo poročali v prejšnji številki, se je pri podjetju Slikarstvo »Dom« zgodila protizakonitna stvar ob volitvah v delavski svet. Uredništvo je bilo enostransko informirano, zdaj pa objavljamo tudi drugo plat zvona — izjave kolektiva:

Dogodek se je res zgodil, le da volilnih listov ni raztrgal ravnatelj (mi smo pisali direktor), temveč poslovođa podjetja. Vzroki za tako dejanje, ki ga je treba kljub temu obojati, pa so po izjavah kolektiva naslednji:

Uslužbenec, ki je pripravil volilne listke, je nevedoma, ali pa hote izpustil ime računovodkinje, ki je bila na sestanku kolektiva predlagana na kandidatsko listo. Ime je izpado kljub temu, da je uslužbenka, ki je pisala listke, na to pomanjkljivost opozorila omenjenega tovariša.

Izpad računovodkinje so opazili šele po končanih volitvah. Poslovođa, ki je v podjetju že 11 let in je po izjavi volilnih ljudi v podjetju in kolektiva zelo dober in vreden človek ter tudi soustavitelj podjetja, je šel in raztrgal volilne listke. Tega pa po izjavah ljudi v podjetju ni storil namenoma in zlohotno, temveč zaradi nepoznavanja predpisov v dobri volji, da je storil prav in tako razveljavil napako ali samovoljo pri sestavljanju volilnih listkov.

V STORAH 700 ČLANOV RDEČEGA KRIŽA

Pretekli teden je bila v Storah razširjena seja odbora Rdečega križa. Razpravljali so o organizacijskih vprašanjih, o vlogi in nalogah Rdečega križa ter o pomoči, ki naj bi jo nudile razne organizacije in društva tej humani organizaciji. Ugotovili so, da imajo v organizaciji vključenih že 700 članov. V bodoče bodo posebno skrb posvetili raznim sirotam, le-teh imajo na svojem področju okrog devetdeset. Letošnja prva akcija za odvzem krvi je lepo uspela. Kri je oddalo 61 delavcev iz Železarne Store.

ŽAHVALA DAROVALCEM KRVI

V prvi polovici aprila je darovalo 38 prostovoljcev 250 ccm krvi za tukajšnje transfuzijsko postajo. Med njimi je bilo 20 članov kolektiva Cinkarne, in sicer Franc Prekoršek, Anton Steble, Ivan Zveglar, Jože Hrstnik, Rade Stojaković, Adolf Radič, Matilda Cerinšek, Vladislav Piliš, Marica Pečkar, Mihael Oglajner, ki so dali kri prvič, Jože Kovač, Avgust Novak, Ivan Čokan, Franc Kovič, Anton Lipovšek, Anton Omerzel, Viktor Dobrišek in Alojz Kos, ki so darovali kri drugič ter Franc Gaberšek in Blaž Novak, ki sta darovala kri tretjič. Kolektiva Cinkarne se zahvalujemo predvsem zaradi tega, ker je z razumevanjem prisločil na pomoč predčasno, ko akcija za dajanje krvi v Cinkarni sploh še ni bila na programu.

Poleg navedenih naj prejmejo našo zahvalo tudi vsi oni, ki so v tem času že ponovno darovali kri kot sledi: petnajstletni Františka Kamenik, trinajstletni Marija Brizelj, desetletni Rudolf Podpečan, devetletni Stanko Felzer, Antonija Regorčič, sedemletni Marica Zerjav, Oskar Kodrin, Ivan Vrabl, šestletni Vinko Krašovič, Neža Breclj, četirletni Jože Zamadič, tretjetletni Jožeta Fideršek, Hedvika Pušnik, Anica Zlebnik in drugi: Marjan Gobec.

Transfuzijska postaja Celje, Organizacija Rdečega križa

CELJSKI ŽIVILSKI TRG V TEM TEDNU

Zakasnela pomlad tudi na živilskem trgu. V lanskii sredini aprila smo lahko gospodinje na trgu kupile še prvo berivko, kmalu za njo je prišla redkvice, v prvih dneh maja pa že glavna »majška kraljica«. Letos v teh dneh pa je od zelenjave večidel na mizi le motovilček in regrat. Tega je na trgu dovolj in se gospodinje čudijo, da prodajalci še vedno trmasto vztrajajo pri istih cenah kot pred dobrim mesecem dni. Zeleno solato tudi vidimo za spremembo na trgu, kupi pa jo lahko le malokatera gospodinja, tako »dragocena« je.

Sicer pa je na celjskem trgu živil še kar v zadostni količini. Pri socialističnem kot zasebnem sektorju pa so cene še vedno visoke. V tem tednu so se gibale takole:

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor).
Krompir 15 (15-18), Čebula 40-50 (50-60), Cesen 150-200 (160-200), Fižol v. 50-100 (70 do 90), Fižol n. — (50), Solata 160-250 (300-400), Cvetča 90 (100), Spinača 100-150 (150-200), Motovilček 100-120 (150-200), Radič gl. 80 (-), Zelje rib. 40 (35-40), Pesa 40 (40-60), Ohrovt 50 (-), Kis — (40), Petersilj — (100-120), Korenjček 30 (30-60), Koleraba — (30-40), Hren — (150-200), Por 40 (50-60), Redkev — (40), Redkvice 100 (100), Sadje suho — (100), Slive suhe 250 (-), Orehi cel. 250 (-), Orehi luščeni 800 (-), Rozine 400 (-), Mandeljini 1400 (-), Limone 270 (-), Orasidi 360 (-), Jabolka 110 (90 do 150), Mleko — (50), Skuta — (160), Smetana — (240), Maslo — (500), Med — (400), Kure — (500 do 600), Jajca 15 (14-15), Koruza — (45-50), Pšenica — (50), Rž 35 (40), Kumare kisle — (120), Paradižnik kons. 120 (-), Gobe sivke — (100-120).

kronika nesreč

Pri izletu na grajsko razvalino v Vitanju je padla po skalovju Zofija Ratej iz Peska pri Vitanju. Zlomila si je ključnico in dobila poškodbe na glavi.

Rozalija Dolinar iz Zabukovca je padla in si zlomila nogo.

Ko je mož sekal drva, je padla iver v oko ženi Angeli Podlesnik iz Pongraca pri Grižah. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

Ivan Zveglar iz Ljubljane pri skofiji vasi je padel s kolesom. Dobil je težje poškodbe na glavi in obelzjal nezavestno.

Franc Bačovnik iz Smihelca nad Mozirjem je rezal krmo za živino. Slamorenica mu je odrezala štiri prste na roki.

Kovač Jožeta Cencija iz Polzele je udaril konj v glavo in mu prizadel težje poškodbe.

V tovarni Metka je zgrabil stroj delavko Marijo Rozman in ji poškodoval roko v zapestju.

V tej luči se stvar sicer pokaže precej drugače, toda še vedno je teža prestopka ostala. To je hkrati opozorilo, da je treba ob takih prilikah, kot so volitve in podobno, temeljiteje proučiti zakone. Zlasti v manjših podjetjih bi se morali veliko več, kot je to v navadi, posvetiti tudi tem družbenopolitičnim nalogam, zlasti zato, ker taka podjetja nimajo ljudi večjih pravnih in političnih ekonomskih ved.

14 KANDIDATK ZA DELAVSKI SVET ŽELEZARNE STORE

Pred dnevi je bila v prostorih sindikalne podružnice Železarne Store redna seja Komisije za ženska vprašanja, katere se je udeležila tudi republiška poslanka (tov. VINKA SIMONIC). Na sestanku so razpravljali o vlogi zaposlenih žena ter povezavi z društvom žena v Storah. Ob zaključku so razpravljali še o pripravi in sodelovanju žena pri volitvah delavskega sveta. Dalje so ugotovili, da je potrebno zaposlenim ženam nuditi več konkretne pomoči, predvsem pri njihovem izobraževanju. Zaposlene žene so se aktivno vključile v predvolilne priprave za volitve v DS. Na predvolilnih sestankih je bilo v železarni predlaganih 14 žena za nov delavski svet.

NE TAKO, TOVARIŠI USLUŽBENCI!

Preteklo soboto je bila v Železarni Store seja sekretariata izvršnega odbora sindikalne podružnice. Razpravljali so o tekočih nalogah organizacije ter določili 5-člansko tekovalno ekipo, ki se bo udeležila strelskega prvenstva sindikalnih podružnic, ki ga je v počastitev praznika dela razpisal Ukrajni sindikalni svet v Celju. Ob zaključku so razpravljali še o nedejavnosti nekaterih sindikalnih odborov. Pri analizi dela sindikalnega odbora uslužbencev so ugotovili, da se člani že nekaj let slabo udeležajo raznih sestankov. Pred dnevi se je udeležilo predvolilnega sestanka za volitve delavskega sveta od 189 zaposlenih samo 19 uslužbencev. Člani sekretariata menijo, da je zadnji čas, da se takemu stanju napravi konec.

Nekaj kratkih od vsepovsod

V LIP Nazarje se marljivo pripravljajo na volitve delavskega sveta, ki bodo 19. aprila. Na predvolilnih sestankih razpravljajo o gospodarjenju, pa tudi o kandidatih, ki jih bodo predlagali v nov delavski svet. Vse kaže, da bo v novem delavskem svetu precej novih ljudi, med njimi tudi več mladine in žena.

Mladi zadrudniki v Ljubecni doslej niso dosegli pri svojem delu zaželenih uspehov. Pravijo, da je temu vzrok, ker v aktivu dela predvsem delavska mladina, kmečka pa se izmika. Zato bo treba vključiti v aktiv čim več kmečkih mladencev.

Okrajni sindikalni svet v Celju je razpisal v počastitev 1. maja okrajno strelsko tekmovalanje z rračno puško, na katerem naj bi tekmovala ekipe vseh sindikalnih podružnic. Tekmovalanje bo 27. aprila na Zelenem travniku.

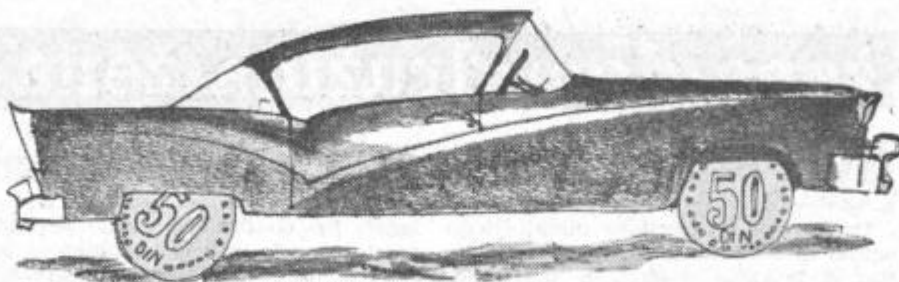
Na predvolilnem sestanku v obratu elektro plavža pri Železarni v Storah so napovedali tekmovalanje vsem sindikalnim odborom železarne z namenom, da bi volitve v delavski svet kar se da najbolje izvedli. Prva dva odbora, ki bosta dosegla najboljše rezultate po točkah tekmovalnega programa, bosta prejela denarne nagrade.

»Kovinar« iz Stor bo priredil 28. in 29. aprila na kegljišču Betona v Celju kegljaški turnir, ki se ga bo udeležilo 6 klubov iz Celja.

Kmetijsko nadaljevalne šole v konjiški občini te dni zaključujejo s poukom. Prvi so zaključili z izpiti v Vitanju in jih dobro opravili.

Pri poslovni zvezi v Konjicah so zaključili prvi del tečaja za traktoriste, ki je trajal tri mesece. Tečaj je obiskovalo 25 fantov in deklet.

Avtomobil znamke »Nova uredba«

...brzina »100 dinarjev na km iz lastnega žepa«...

Olepševalno turistična tribuna

TRG MUČENIKOV ALI TRG BRATOV VOŠNJAKOV

Ali oboje? Tako se upravičeno sprašuje tisti, ki gre čez trg za Starim piškom, kajti na stavbi žalostnega spomina stoji Trg bratov Vošnjakov, na nasproti stoječih hišah pa Trg mučnikov. Ali si torej ta skromen trg deli spomine na žalostne dni okupatorjevih grozodejstev in spomin na zadrudnika Mihaela ter pisatelja in politika Josipa Vošnjaka? Morda gre tudi za spremembo prvotnega naziva v novega, le s tem pridržkom, da stare napisne tablice čakajo na ustrezno povelje, da jih nekdo sname in zamenja z novimi? Prosimo za pojasnilo!

ODSTRANITE ŠUPE IN BARAKE

Na dvoriščih mestnih hiš in lepih vil je vse polno šup in barak, večinoma v razpadajočem stanju. V večini primerov

Vitanjski kovači dobro gospodarijo

Delovni kolektiv v tovarni kovinskih izdelkov in livarni Vitanje je pred volitvami delavskega sveta pregledal bilanco enoletnega dela in gospodarjenja. Poročilo delavskega sveta je pokazalo, da so bili v proizvodnji dokaj dobri, prav tako pa tudi v prodaji njihovih izdelkov. Z ozirom na naravo dela morajo v tem podjetju skoraj vse delo opraviti ročno, posebno pri dokončni izdelavi in oblikovanju. Svoje izdelke prodajajo preko združenja kovaških podjetij širom po naši državi, bilo pa je tudi že govora, da bi delali za izvoz. Največji odjemalci so v južnih republikah, prav tako pa pravijo, da imajo v železarni Zenica dobrega dobavitelja potrebnega železa.

Na skupnem sestanku so se pomenili tudi o nalogah v tem letu. Letni načrt je letos za 11% višji od lanskega, vendar menijo, da ga bo mogoče doseči. Najboljši znak za to je, da so načrt prvega tromesečja presegli za okoli 20%, tako da imajo skoraj enomesečno proizvodnjo že v dobrem. Visoki proizvodnji je sledila tudi visoka prodaja, saj je za

VESTI IZ VITANJA

Pred nedavnim ustanovljeni otroški vrtec so zdaj lepo in sodobno opremlili. Malčki zaposlenih staršev imajo prijetno zatočišče v njem. Sredstva za ureditev je prispevala občina, nekaj pa tudi krajevni odbor, ki se živo zanima za vse probleme kraja.

Nedavno so v zgornjem delu trga uredili javno razsvetljavo, v kratkem pa bodo razsvetlili tudi cesto v spodnjem delu.

Cesta skozi Vitanje je ob deževnem vremenu skoraj neprehodna. Cesto kvarijo z lesom težko natovljeni avtomobili. Vitanjčani želijo, da bi cesto skozi trg uredili. Radi bi tlakovano cesto in pričakujejo, da bodo podjetja, ki zvozi največ lesa z njihovega pohorskega predela tudi nekaj prispevala.

Vitanjski pionirski odred ima 200 članov. Posebno pridni so člani lutkarske in šahovske sekcije. Najboljši v občini je smučarski odsek, ki je v ugodnih terenih pogojih pridno vadil. Na občinskem tekmovalstvu so bili drugi.

Učitelstvo, čeprav obloženo z mnogimi funkcijami, se močno posveča izvenšolski vzgoji otrok, posebno pa še upravitelj šole tov. Rejce.

VOJAKI POZDRAVLJAJO

»Vsi Celjani, ki služimo kadrovski rok v Somboru, V. P. 3065, se spominjamo lepega Celja ter prijateljev (najbolj nam misli uhajajo k našim dekletom) ter jih vse skupaj prav lepo pozdravljamo. Posebej pozdravljamo tudi svoje domače.« Tekavec Maks, Založnik Janez, Kovač Tine, Lesjak Oton, Jurše Slavc, Novak Stane, Beljakovič Alojz.

VOJAKI — SAVINJČANI ČESTITAJO

»Fantje iz Savinjske doline, ki služimo vojaški rok v Donjem Milanovcu, V. P. 8396, želimo vsem čitalcem Celjskega tednika in svojim domačim prijetno praznovanje delavskega praznika — 1. maja.« Savinjski fantje: Edi Svet, Alojz Pelos, Jože Zmrzлак, Anton Obreza in Jože Jazbinšek.

njihovimi izdelki zlasti spomladi veliko povpraševanje.

Kolektiv te tovarne bo letos slavil tudi deseto obletnico, odkar je dobil nove prostore v nekdanji tekstilni tovarni na Fužinah. Zgodovina podjetja pa sega še dosti dalje nazaj, saj so prvi začetki vitanjskih kovačij bili že pred kakimi 130 leti. Močneje pa se je podjetje lahko razširilo seveda šele leta 1948, ko je dobilo druge prostore, v katerih je bila pred vojno tekstilna tovarna, med vojno pa je bila požgana in je ostalo le golo zidovje.

L. V.

Prosvetna dejavnost v Dobrni je precej živahna. V okviru KUD uspešno deluje folklorna skupina, tamburaški in harmonikarski orkester. Dramatski odsek je v letošnji sezoni nastudiral »Navadnega človeka« (s katerim je tudi gostoval), zdaj pa pripravljajo »Bele vrtnice«. V društvo je vključenih največ delavcev in nameščencev, vse premalo pa je kmečke mladine. Toda ta se je v večjem številu vključila v pevski zbor.

Društvo ima tudi vzorno urejeno knjižnico, le da imajo vse premalo knjig in stalnih čitalcev ne morejo več zadovoljiti. V programu imajo, da bodo te lastnih sredstev obogatili knjižnico z novjšimi knjigami.

Plodno delo mladih zadrudnikov

Aktiv mladih zadrudnikov pri dobrniški KZ šteje 40 članov. V preteklem letu je aktiv častno izpolnil vse svoje naloge in si vzorno uredil lastno drevnino. Za pospeševanje hmeljarstva so organizirali filmska predavanja iz hmeljarstva, organizirali razne tekme in razstave plemenske živine. Na nedavnem občnem zboru so sklenili, da se bodo kolektivno vključili v KZ. Skoda je le, da se v aktiv ne vključi v večjem številu mladina iz okoliških vasi, kjer

je še precej gospodarske zaostalosti in zato tudi revščine.

17 NOVIH TRAKTORISTOV

Te dni je končala s poukom kmetijsko-gospodarska šola, ki je imela 25 slušateljev. V okviru šole je bil organiziran traktorsko-strojni tečaj, katerega je uspešno končalo 17 mladih fantov. Tako so se mladinci seznanili z upravljanjem najmodernejših kmetijskih strojev.

V Velenju so ustanovili stanovanjsko zadrugo

33 Velenjčanov se je te dni zbralo na ustanovnem občnem zboru Stanovanjske zadruge Dom. Ko so se člani seznanili s pravili zadruge, je v razpravi prišla do izraza tudi samoiniciativa posameznih zadrudnikov pri gradnji enostanovanjskih hiš.

Rudnik lignita bo v te svrhe posodil občini 7 milijonov din, 4 milijone pa bo prispevala občina. Tako bodo že letos začeli graditi 20 enostanovanjskih dru-

žinskih hiš. Rudnik bo poleg imenovane vsote gradnjo stanovanjskih hiš podprl še drugače. Obljubil je dati med osnovna sredstva zadruge tovarnjak in betonski mešalec.

Z 11 milijoni in z lastno delovno silo bodo lahko zadrudniki že letos opravili precej dela.

KLJUB USPEHOM NA DRUGIM PODROČJIH OBT V ŠOŠTANJSKI OBČINI SE VEDNO NAZADUJE

Medtem ko so v šoštanjski občini lani dosegli na vseh področjih gospodarske dejavnosti lepe uspehe, obrtna dejavnost še vedno nazaduje. V primerjavi s prevojnimi stanjem je kar za 40% manj obrtnih obratov, čeprav je število prebivalcev naraslo za 139 odstotkov. Stanje v trgovini pa se je izboljšalo. Lani je začela v Novem Velenju poslovati veleblagovnica Ljudskega magazina iz Celja, prav tako je podjetje Mesnina iz Celja odprla mesnico, podjetje Varaždin pa prodajalno konfekcije.

DROBCENA POMANJKLJIVOST?

Oni dan smo se vozili dvakrat od Sempetra do Vranskega gor in dol, ter iskali odcep ceste proti Taboru. Nič. Nikjer nobenega napisu, nobenega smerokaza. Zakaj? Čemu je potrebno takozapravljanje bencina in časa? Mar res na mednarodni cesti prvega reda ne sme biti smerokazov za manjše občinske ceste? Taki smerokazi pa ne manjkajo samo v primeru Tabora, temveč domala za vse stranske poti v manjših krajih ob glavnih cestnih žilah.

Komisija za sklepanje delovnih razmerij podjetja »Mleko«, Celje

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: srednješolska izobrazba z nekajletno prakso. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. — Pismene ponudbe pošljite na naslov »Mleko« — Celje, Kocbekova ul. 1.

Upravni odbor Kmetijske zadruge Celje razpisuje mesto

UPRAVNIKA

Pogoj: agronom ali kmetijski tehnik s prakso

ter NAKUPOVALCA za odkup kmetijskih pridelkov in živine.

Nastop službe takoj! — Ponudbe pošljite na Upravni odbor Kmetijske zadruge Celje, Stanetova ulica 29.

OBVESTILO

Na podlagi čl. 69 in 70 Uredbe o plačah delavcev gospodarskih organizacij, Uradni list št. 18 z dne 1. 5. 1957, pozivamo vse delavce, ki jim je prenehalo delovno razmerje v Železarni Store in ki izpolnjujejo predpisane pogoje, da uveljavijo osebno ali pa pismeno svojo pravico do izplačila plače nad tarifno postavko po zaključnem računu za leto 1957. Pri pismenem uveljavljanju je navesti točen naslov upravičenca. Po preteku tromesečnega roka od razglasitve izjavijo delavci, ki se niso zgledali pri gospodarski organizaciji, pravico do plače nad tarifno postavko po zaključnem računu za leto 1957.

ŽELEZARNA STORE

šport • šport • šport • šport • šport

Rakšna bo delitev dobička na državnem posestvu v Vrbju

Aktivnost v društvih Partizan se mora vskladiti s splošnim družbenim razvojem

Med najpomembnejše dogodke zadnjega tedna spada brez dvoma zveza skupščina Partizana Jugoslavije. Okrog 250 delegatov iz vse Jugoslavije je tej skupščini ugotovilo pomembno rast te vseljudske organizacije za telesno vzgojo, ki šteje danes 1387 društev z 292.957 članov. Društveni delavci in predniki so v zadnjih desetih letih, od kar obstoja samostojna telovadna organizacija, žrtvovali na milijone prostovoljnih ur za vzgojo svojih pripadnikov. Glavni referat o nadaljnjih nalogah organizacije Partizana je imel tov. Milivoje Radovanović, v katerem je med drugim poudaril, da je telesna kultura ustvarjalna družbena dejavnost z veliko vzgojno, zdravstveno in gospodarsko funkcijo. Telesna vzgoja predstavlja danes učinkovite preventivne, zdravstvene in razvojnega narave dejavnosti, skrb za dvig telesnih in moralnih vrlin. Naša družba je zainteresirana pri nadaljnji rasti te organizacije, saj preko telesne vzgoje najboljše razvijamo zdravje naših ljudi, delovne in obrambne sposobnosti. Težiti pa bo treba v bodoče, da bo ta dejavnost zajela večje število naših ljudi, saj je ugotovljeno, da se v Jugoslaviji načrtno ukvarja s telesno vadbo le 5,14% prebivalstva. To je vsekakor porazno dejstvo in narekuje partizanski organizaciji, da bo v naslednjih letih z večjim poudarkom na razširjanju svoje dejavnosti v industrijskih, kmetijskih, trgovaških in na podeželju, na novo vase. Ogromne so možnosti razširitve te organizacije. Treba pa bo seveda načrtno pristopiti tudi vzgoji prednajskega kadra in izboljšati vsebino dela, ki se marsikje ni bila vsajena s splošnim družbenim razvojem ter željami članstva. Zato bo treba v bodoče urediti vsaj osem programov po premišljenem načrtu in po naprednih smereh. Zasedala po komisijskih programsko-izvednih, organizacijsko-statalnih, gospodarsko-finančnih, propagandnih in zdravstvenih. V vseh omenjenih komisijah je bila bogata razprava, sprejeti pa so bili obsejni sklepi. Tako bo leta 1959 veliki zvezni zlet Partizana v Beogradu, za katerega je ZIS že

odobril 150.000.000 din, tu je nov Statut Partizana Jugoslavije, v katerem so v bistvu sprejete vse spremembe, ki jih je predlagal Partizan Slovenije, nov program in vrsta priporočil s področja zdravstva, propagande in gospodarstva. Skupščina je za poštreno delo v 10-letnih letih v organizacijah Partizana izrekla nesebičnim delavcem priznanja, med njimi tudi večjemu številu iz celjskega okraja in izvolila nov 47 članski UO, v katerem so iz LRS zastopani tov. Ribičič, dr. Rus, Pavličič, Savnik in Pohar. Organizaciji Partizana Jugoslavije bo v naslednjih dveh letih predsedoval tov. Milivoje Radovanović Farbin.

KONSTITUIRANJE OKRAJNE ZVEZE PARTIZAN CELJE

Pred dnevi je bila v Celju I. seja UO okrajne zveze Partizan Celje. Za predsednika Okrajne zveze je bil soglasno izvoljen tov. Antik Janko, za njegovega namestnika tov. Sega Franjo, za tajnika tov. Vitanc Franc, za predsednika komisij pa: organizacijsko-propagandne tov. Jug Karel, tehnične tov. Kokot Slavko, gospodarske tov. Divjak Ivan in zdravstvene tov. Cink. Po konstituiranju so zasedale posamezne komisije, ki so po 2 urnem delu sprejele okvirne programe dela za letošnje obdobje. Več o zaključkih posameznih komisij pa prihodaj.

KEGLANJE: ZENSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Betonova kegljišče je bilo 2 dni prizorišče republiškega prvenstva, ki se ga je udeležilo 38 kegljark iz vse Slovenije. Do devetega mesta pa ne srečamo nobene Celjanke! Zmagala je Novakova (Br) z odličnim rezultatom 850 kegljev. Mariborčanke pa imajo do 9. mesta še dve svoji zastopnici.

SEGAJMO PO STROKOVNI LITERATURI!

Večkrat slišimo negodovanje našega učitelstva in prednikov v Partizanu, da nimajo ustreznih strokovnih knjig za pripravo na pouk telesne vzgoje. To negodovanje je bilo več ali manj v zadnjih letih deloma tudi upravičeno. Danes pa so taki izgovori povsem odveč. Na knjižnem trgu je že dovolj literature, iz katere lahko vsakdo dobi dovolj materiala za pestro vadbeno ure.

Strokovna revija Ljudski šport, ki jo izdaja skupno Višja šola za telesno vzgojo, republiška zveza Partizana, Sportna zveza Slovenije in Dravstvo učiteljev in profesorjev telesne vzgoje, je brez dvoma koristen pripomoček vsem učiteljem in prednikom tudi v našem okraju. Izšlo so že 5 številke v letošnjem letu. Celoletna naročnina znaša 480 din, naroča pa se pri založbi »Poletje«, Ljubljana, Cankarjeva 4. Pri kratkih je lista bogata literaturna knjižnica »TELOVADNA RAZNOTEROST«, ki jo je napisal znani strokovnjak tov. Marjan Jelčič. Na 134 straneh obravnava pisec različna nošenja, vzroke, razvike, stoji na rokah, skoke in preskoke čez telovadce, vzhajajoča bremen, prevale naprej in nazaj, prevrate naprej in nazaj, premete in drobne raznoterosti za plinirje. Snov je metodno odlično urejena in jo ponazarjajo okusne ilustracije Mirka Lebeza. Jelčičova knjiga je močno potreben pripomoček za vse učitelje in prednike v naših osnovnih in v strokovnih šolah, odlična pa se jo bodo lahko posluževali tudi predniki in instruktorki Partizana in sportnih organizacij. Obravnava snov je prikladna za vadbeno ure na prostem in v telovadnicah. Cena je 350 din, naroča pa se prav tako pri založbi Polet v Ljubljani.

Ze danes pa opozarjamo vse šole in društva Partizana, da so v tisku strokovne knjige tudi celjskih avtoric. Tov. Zorko Majda je s tov. Smerdnjevo iz Novega mesta avtorica novega priročnika za osnovne šole in učiteljice, v katerem bodo zbrana poglavja iz metodike telesne vzgoje in vadbeno gradivo za osnovne šole. To bo vsekakor bogata knjiga ca. 500 do 550 strani, ki smo jo močno pogrešali na naših šolah. Knjigo bo izdala Državna založba Slovenije. Tov. Trdina Nina pa pripravila izdaje dveh strokovnih knjižic — 80 štetnih iger in vadbeno gradivo s kolektivnimi. Tudi za ti 2 knjižice je material že obdelan in upajmo, da jih bomo kmalu videli na knjižnem trgu. Vse omenjene knjige so predvsem namenjene za pouk telesne vzgoje na vseh vrstah naših šol, prav tako koristno pa se bodo lahko uporabljale pri pionirski in mladinski vadbi v društvih Partizana.

NEDELJSKI ŠPORTNI SPORED:

Na Glaziji ob 15.30
ZAGORAC: KLADIVAR
(Klub) in
Na igrišču Olimpa ob 15
Sloga (Hrastnik): Olimp

PRODAJA DROBILCA

V zvezi z uredbo o gospodarstvu z osnovnimi sredstvi gospod. organizacij, št. 50, 51 in 52 (Uradni list FLRJ, št. 52/53), razpisujemo prodajo celjskega drobilca s sortirnim bobnom v rabljenem stanju.

Interesenti naj se javijo pri KZ »Pohorje« v Zrečah do 26. 4. 1958.

RAZPIS SLUŽBE

Upravni odbor Dečjega doma v Celju razpisuje mesto stalnega ali honorarnega računovodje. Plača po uredbi in pogodbi. Pogoj: Računovodja s prakso. Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja poslati na naslov: Dečji dom Celje, Bernekerjeva ul. 14.

Preteklo soboto so člani delovnega kolektiva Kmetijskega gospodarstva v Vrbju pri Zalcu izvolili nov 13 članski delavski svet. Volitve delavskega sveta so potekale kar se da na svečan način. Pred začetkom volitev so prisostvovali komemoraciji ob obletnici smrti Borisa Kidriča, predsednik dosedanjega delavskega sveta ing. Dolinar je v svojem obširnem poročilu nakazal tudi program gospodarstva za naslednje leto.

Kolektiv je sklenil, da bodo zgradili odprt hlev za 60 glav goveje živine, zgradili bodo silos s prostornino 300 kubičnih metrov za silaže ter 3 hmeljne sušilnice s prostornino po 16 kvadratnih metrov površine. Za vzrejo mlade živine bodo uredili tekalnice, razen tega pa 14 hektarov pogonskih pašnikov. Da bi rešili stanovanjsko vprašanje, so sklenili zgraditi stanovanjski provizorij za

hmeljske obiralce in sezone delavce ter stanovanjsko poslopje z upravnimi prostori.

Glavna gospodarska panoga kmetijskega posestva v Vrbju je hmeljarstvo, saj imajo pod hmeljem 42 ha obdelovalne zemlje. Od tega imajo 12 ha mladih nasadov. Vložena sredstva in trud bo bogato poplačan že čez nekaj let.

V plodni razpravi so se zedinili in sklenili, da bo v bodočem letu osnova za delitev dobička razlika med planirano in doseženo lastno proizvodno ceno. Če bo kolektiv uspešno delal in zmanjševal proizvodne stroške, bo lahko delil tudi

dobiček. Čim več bodo skupaj prihranili, temveč bo ostalo kolektivu in vsakemu posameznemu članu. Razlika iztržka pa se bo uporabila za gospodarski razvoj posestva.

Kolektiv kmetijskega posestva v Vrbju dosega vsako leto večje uspehe. Kljub temu, da so precej vlagali v izgradnjo gospodarskih poslopij, so poslovno leto zaključili z dobičkom. Vpeljano je dosledno nagrajevanje delavcev po storjenem učinku, po proizvodno. To in pa smotrno gospodarjenje je porok za uspešen nadaljnji razvoj posestva.

JG

objave in oglasi • objave in oglasi

OGLAS V ČASOPISU je najboljša reklama

V PREBOLDU SO USTANOVILI STRELSKO DRUŽINO

Na iniciativo okrajnega strelskega odbora so v Prebolu ponovno ustanovili strelsko društvo. Sicer je strelska družina že pred leti obstajala, zaradi slabe organizacije pa ni mogla zaživeti. Zato so društvo razpustili.

Za pomoč pri delu in za čim večjo množičnost bodo zainteresirali kar največ predstavnikov množičnih organizacij.

V doglednem času bodo pripravili strelšče. 27. aprila bodo izvedli krajovno tekmovanje. Kasneje pa bodo napovedali tekmovanje že obstoječim družinam v občini in okraju.

Okrajna gasilska zveza Celje razpisuje mesto ADMINISTRATORJA

Pogoj: samostojno obvladovanje administracije in plačilnega poslovanja; in

INSTRUKTORJA

Pogoj: strokovno znanje gasilske stroke (častnik). — Ponudbe pošljite na OGZ Celje do 26. 4. 1958.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju

»AVTOOBNOVA«, CELJE

razpisuje delovno mesto

ADMINISTRATORJA(KE)

za tehnično pisarno z znanjem strojepisja — Plača po tarifnem pravilniku — Nastop službe takoj — Prošnje pošljite na upravo podjetja

Komisija za sprejemanje in odpovedi delavcev pri »AVTO-MOTO SERVIS« CELJE razpisuje izpopolnitev praznih delovnih mest

MATERIALNEGA KNJIGOVODJO(KINJO) z nepopolno srednjo šolo in vsaj dveletno prakso v istem svojstvu

AVTOELEKTRIČARJA — avtoelektričarski pomočnik z vsaj dveletno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku.

Prošnje s kratkim življenjepisom dostavite na gornji naslov. Nastop službe s 1. majem, oziroma po dogovoru.

KMETIJSKA ZADRUGA Z O. J. DRAMLJE PRI CELJU

razpisuje naslednja delovna mesta

UPRAVNIKA ZADRUGE

Pogoj: kmetijski tehnik ali večletna praksa v kmetijstvu in dober organizator dela

KMETIJSKEGA TEHNIKA

Pogoj: dovršena srednja kmetijska šola ali večletna praksa v kmetijstvu

TRAKTORISTA

Pogoj: izpit in veselje do kmetijskih traktorskih del

Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Interesenti z opisom dosedanje zaposlitve naj se javijo na upravo Kmetijske zadruge Dramlje.

Upokojenko, ki bi štiri ure dnevno pazila na sedem mesečnega otroka na domu, iščemo. Vprašati v upravi lista pod »ugoden stranski zaslužek«.

IŠČEMO mesto telefonistke. Naslov v upravi lista. SLUGO za trgovske posle sprejme »MERKUR«, trgovina z železnico, Celje, Gubčeva ulica. TRGOVSKA POMOČNICA s 5-letno prakso išče namestitev v Celju. Gre tudi za blaginjskega Fondue na upravo lista pod šifro »ZVE-STA«.

IŠČEMO inštruktorja matematike za 8. razred gimnazije. Naslov v upravi lista. 16-LETNI DIJAK srednješolci bi se rad zaposlili za 3 tedne pri kakršnem koli delu. — Naslov v upravi lista.

PRODAM enodružinsko hišo z velikim vrtom in gospodarskim poslopjem blizu Celja. Naslov v upravi lista.

PRODAM živalni stroj — pogreznjiv. Naslov v upravi lista.

PRODAM enodružinsko hišo s 34 ari zemlje. Začet 22. Ljubljana.

PRODAM ugodno enodružinsko hišo z vrtom v Celju, deloma takoj vseljivo. Hodžar, Celje, Teharska 22.

PRODAM zazidljivo parcelo ob Ljubljanski cesti. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno dvostanovanjsko hišo z velikim vrtom v Celju, 10 minut od železniške postaje, uporabno tudi za gostinski lokal. Eno stanovanje takoj vseljivo. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo 2000 m² ob Mariborski cesti. Kobala Stefan, Celje, Delavska 27.

PRODAM parcelo 15 arov v Sp. Trnovljah. Regoršek Ivan, Začet 28, p. Škofja vas.

KUPIM globok otroški voziček. Naslov v upravi lista.

KUPIM traverze 9 in 5 metrov ter 300 kg betonskega železa (12 ali 10 mm). K. J. Megojcice 102, p. Griže.

KUPIM dobro ohranjeno kopalno banjo. Naslov v upravi lista.

NAGRADO din 10.000, — dam tistemu, ki mi preskrbi prazno sobo v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

K do r mi preskrbi dve sobi in kuhinjo, dobi za nagrado radio. Naslov v upravi lista.

PROSIM najditeja črne zapetne ure s črnim trakom, da jo vrne proti nagradi na naslov, ki ga dobi v upravi lista.

kino • kino • kino • kino

KINO UNION, CELJE

Od 17. do 20. 4. 1958 — »Pony express«, ameriški barvni film.
Od 21. do 24. 4. 1958 — »Prišel iz Laramije«, ameriški barvni filmscope film.
Od 25. do 28. 4. 1958 — »Mister Roberts«, ameriški barvni filmscope film.

KINO METROPOL, CELJE

Od 20. do 23. 4. 1958 — »Džubili«, ameriški barvni mladinski film.
Od 24. do 27. 4. 1958 — »Umberto D«, italijanski film.
Od 28. do 30. 4. 1958 — »Mala čaša piva«, madžarski film.

radio 202m

Nedelja, 20. aprila 1958

12.00 Pogovor z državljani
12.10 Poje moški pevski zbor »Bratov Ipavce« iz Sentjurja p. v. Ernesta Rečnika.
12.25 Radijske beležke
12.40 Za naše podeželje
13.00—14.15 Prenos sporeda RL
14.15 Zabavna glasba, vmes objave
14.20 Zeleni ste — poslušajte!

Ponedeljek, 21. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Plesne melodije v izvedbi Celjskega plesnega septeta
17.35 Sportniki o športu
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 22. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Mladinski zbori pojo
17.35 Kulturni obzornik
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 23. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Igra tamburaški orkester »France Prešeren« p. v. Janka Hočevarja
17.35 Reportaža
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Cetrtrek, 24. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Od melodije do melodije
17.40 Gospodinske beležke
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 25. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Poje moški pevski zbor KUD »France Prešeren« iz Vojnika p. v. Marjana Lobiča
17.35 To bo zanimalo tudi vas ...
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 26. aprila 1958

14.35 Zeleni ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Zabavna glasba, vmes objave
17.25 Slane Terčar: Da ne pozabimo ... (Ob odkritju spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja v Celju)

Trgovsko podjetje

Avtomoto Celje

SPOROČA CENJENIM ODJEMALCEM, DA IMA V ZALOGI NASLEDNJE AVTOMOBILE

DKW — plato (nosilnost 850 kg)	2.880.000 din
DKW — kombi (8 sedežni)	2.900.000 din
FIAT — ZASTAVA 1400 BJ	3.395.000 din
KAMIONET »ZASTAVA« (FIAT) 615 B nosil. 1500 kg	3.252.000 din
TERENSKO VOZILO »CAMPAGNOLA« A	3.800.000 din
TERENSKO VOZILO »CAMPAGNOLA« AR 55	4.365.000 din
KAMIONET FIAT 1100 s šasijo (nosilnost 900 kg)	2.225.000 din
KAMIONET FIAT 1100 brez šasije (nosilnost 1000 kg)	2.050.000 din
FURGON FIAT 1100	2.275.000 din

VRŠIMO PRODAJO OSEBNIH AVTOMOBILOV FIAT 600, MOSKVIČ, WARTBURG, ŠKODA 445, ŠKODA 440, FIAT 600 MULTIPLA, POLTOVORNIH DOSTAVNIH AVTOMOBILOV ŠKODA ZA TRGOVSKA PODJETJA, TOVORNIH AVTOMOBILOV TAM, CZEPEL D-420 nosilnosti 4,5 ton, TROSTRANSKIH PREKUCNIKOV CZEPEL D-352 B nosilnosti 3,5 tone, KAMIONOV FAP TER AVTOBUSOV IKARUS, FAM IN FAP.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK IONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODELSKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLETNA 250 DIN, CETRILETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

V počastitev Dneva železničarjev je bil v nedeljo v Celju kolarški turnir ženskih ekip Ljubljane, Maribora in Celja. Zmagale so Ljubljanki, ki so tesno premagale Celjanke z 19:16 (8:7). Mariborčanke pa z 19:12 (11:4). V srečanju z ekipo Maribora so bile Celjanke boljše in so zmagale z 19:14 (8:4).

Srečanje mladinskih ekip Celje: Murska Soba je bilo 5 minut pred regularnim zaključkom tekme prekinjeno ob stanju 33:32 za Celje, ker izključeni igralec Celja ni hotel zapustiti igrišča ...

RAZDRTA ZAROKA

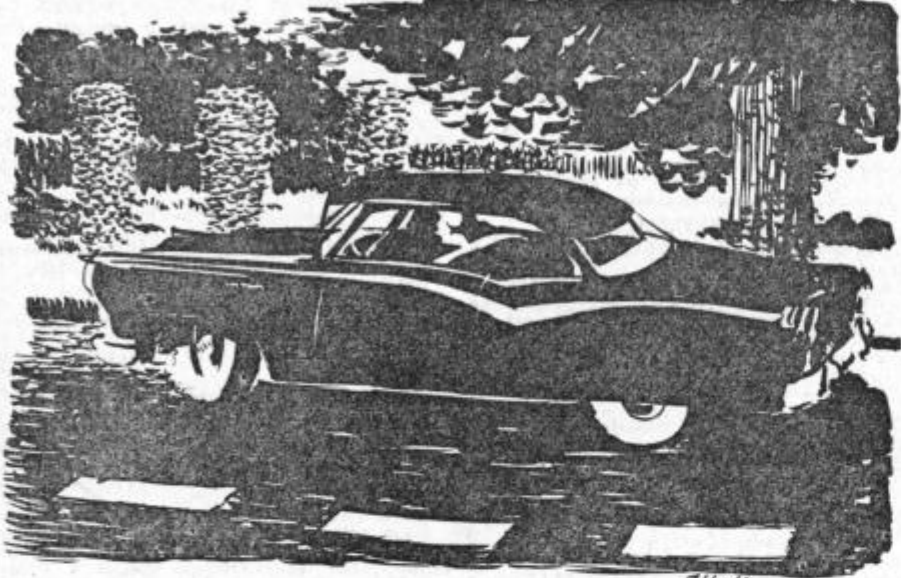
(Resnična zgodba)

Betka je bila polna življenja, nekoč doma v trgu nekje pod strmim hribom, zdaj laborantka v nepremajnem podjetju. Včasih je pasla celo kravice in je skakala bosa po parobku ob gozdičku, danes pa nežne nožice prav mehko ovija v perlon in nosi salonske čevljičke z ošiljenimi privzdignjenimi petami. Toda že takrat, da ne bomo krivični, že takrat je sanjala o salonskih čevljičkih in mestu in svetlem avtomobilu, ki prav tiho šviga mimo jablan, gozdov in vasi. Srečna! Uresničile so se njene sanje, ko je končala šolo in se je spoznala z direktorjem Bosim, ki jo je zaposlil v »svojem« podjetju, kot je včasih rad poudarjal. No, direktor Bosi je bil do-

»Si že gotov?« je tisti trenutek zavnel mačje mehak glas od vrat. »Zamudila bova ples.«

»A tako! Na svidenje!« je dejal Janez. Cez nekaj dni je knjigovodja beležil račun za službeno potovanje v Zagreb, toda tovariš Janez, DS, ga je prijel za roko in dejal: »Tega poravnava direktor Bosi sam!«

Cudno! Pravijo, da se je zato razdrta zaroka z Betko. Direktor Bosi se je sedaj redkeje prevažal in tudi ostali so za službene opravke že lahko sedli v »direktorjev« avto. Betko so pa največkrat videvali v zelenkastem Mitjevem »Fiatu 600«. Ne vem, če se je znova zaročila. Sotelski

SKOK

ber človek in še je danes, če le more. Večkrat je bil s krasnim avtomobilom na uslugo podjetnim študentkam in tajnicam in šele, ko se je seznanil z ognjevitom Betko, je nekoliko omejil uslužnost. Neverjetno, toda ob neki nedeljski vožnji z avtomobilom (ki je bil last podjetja, a ga je vendar smel uporabljati zgolj tovariš direktor), je že blizu Opatije zaprosil Betko za roko. Prav rdeč je bil, ko ga je Betka pogledala z začudenimi očmi, v katerih se je za hip ukresal nekam čuden plamenček.

»Misliš resno, Bosi?« ga je ljubkovalno vprašala. »Ne morem verjeti!«

»Da, vsekakor!« se je oddahnil direktor. »Mislim, da je pametno.«

»Pametno? A tako? Pametno?« je nekako posmehljivo pomišljala Betka. »Hm, ljubček! To je resnično potrebno premisliti? Pametno. Veš, pa me boš kot ženka, če bi do tega prišlo, tudi še vozil okrog? Veš, na smrt rada se vozim z limuzino.«

»Seveda, ljubica!« je hitel direktor, »samo obljubi mi, da se nikoli ne boš vozila z učiteljem Mitjo, s tistim njegovim Fiat 600!«

»Beži, beži! Ljubosumen? Smešno? Ti, direktor, pa ljubosumen nanj? Ha, ha! Če me boš ti dovolj vozil, potem se že ne bom z njim« in pobožala ga je matje po bradi. »Vidiš, da tvoj Mercedes tako lepo teče.«

In resnično! Cez nekaj časa sta direktor Bosi in laborantka Betka potrdila svojo zaroko. Veselila sta se življenja in vozila sta se zdaj v Ljubljano, zdaj v Zagreb, zdaj v Opatijo in celo preko meje sta nekajkrat zadržala, seveda, vse službeno. Stari in nergavi knjigovodja v podjetju je nekajkrat godrnjal, da so toliki računi za bencin in službena potovanja, toda pred direktorjem je umolknil. Potem pa se je nekaj čudnega dogodilo pri nas. Bosi je kar zelenel od jeze. Na vrat so mu obesili nekakšni delavski svet in še neke preklemane uredbе so mu omejele pravico nad Mercedesom. Oni dan ga je Betka že jezo priganjala, da bi rada šla v Zagreb in končno je le privolil.

»Kam pa, tovariš direktor?« ga je vprašal predsednik delavskega sveta, ko je vlekel avto iz garaže. »Da, strela, da bi...« je blisnilo direktorju po glavi. »Moram, moram na pot! Službeno.«

Pohod za mir

Na Zapadu opravičujejo ekstremno tekmo v oboroževanju kot želje svojih narodov, ki se bojijo »komunistične ekspanzije«. Toda to je zelo žaltev izgovor, posebno pa še po zadnjih dogodkih.

Pred dnevi so v Angliji sredi Londona priredili zborovanje. Trafalgar Square je bil nabito poln, ko so zborovalcem

govorili vodje laboristov, pa tudi drugi javni in kulturni delavci. Potem se je s trga razvila povorka, ki je šla 1250 ljudi. Toda to ni bila kakšna izmed kratkotrajnih demonstracij na mestnih ulicah. Razvil se je pravcat pohod v približno 80 km oddaljen atomski center angleške armade. S seboj so nosili gesla proti atomski oborožitvi in atomskim poizkusom. Vzklikali so gesla, češ, naj vlada že enkrat začne pogajanja s Sovjetsko zvezo za razorožitev.

Za Londončani niso zaostali niti New Yorčani. Sprevod s podobnimi gesli v rokah je korakal po Prvi aveniji. Druga kolona je šla na pot s Philadelfijskega pristanišča. Obe koloni demonstrantov sta se blizu Trga Združenih narodov združili in priredili pred palačo OZN ve-

POTNIKI NA LUNO?

V neki ameriški vojaški bazi so nedavno priredili »polet na luno«. Nekaj pilotov so stlačili v takele kabine, ki popolnoma odgovarjajo pogojem v brez-zračnem prostoru. Ti piloti so ves čas živeli v pomanjkanju težnosti, lebdeli so v zraku, zraven pa so morali opravljati vse mogoče operacije z aparaturami, da bi lahko kontrola zunaj ugotavljala, če so ljudje v kabinah vedno toliko pri zavesti in razumu, da morejo upravljati z zapletenim mehanizmom bodočih raket. Poizkusni »lunjani« so bili v teh kabinah pet dni. To je po mnenju strokovnjakov toliko, kolikor je potrebno za pot na mesec.

Sicer je v pravljicah mnogo tega, da bogati razdajejo svoje bogastvo med siromašne, v resničnem življenju pa je taka gesta zelo, zelo redka. Zlasti v zapadnih deželah in kolonialnem svetu je skrb za mladino še vedno pomanjkljiva, zato pride tam, če sploh pride do takih primerov, toliko večja hvala na človeka, ki se loti samaritanstva.

Tony Duke je leta 1935 preživel leto dni kot vzgojitelj v taborišču za siromašne otroke. Pozneje je dobil milijonsko dediščino, ki mu jo je ustvaril stari oče s prodajo tobaka. In Duke je začel okoli sebe zbirati zapuščene dečke iz najbolj siromašnih četrti New Yorka. Kupil je manjše posestvo, sezidal sodobni dom in zbral v njem nekaj desetih otrok. Ti otroci hodijo v šolo, doma pa pomagajo na posestvu, stražarijo in obdelujejo polja, večji, pa hodijo tudi v so-seščino sekati drva, pospravljati dvorišča, čistiti pota itd. Za svoje usluge dobivajo plačilo. Pol ostane njim, pol pa dajejo v skupni sklad »otroškega pristanišča« kot je Duke imenoval svojo ustanovo. S tem denarjem in z dohodki od posestva se kolonija vedno širi in sprejema nove siromašne dečke.

Duke je za »Pristanišče za otroke« razdal vse svoje premoženje. Zdaj je odvisen prav tako od dohodkov svoje kolonije, kot vsi njegovi posinovljenci. Res je, da nima več milijonov, ima pa zato vedno večji ugled. Bil je tudi izbran za člana Odbora za skrb za mladino in je potoval tudi v druge dežele, celo na Daljni Vzhod in na Japonsko, kjer je izmenjeval svoje izkušnje pri delu z mladino.

V »Pristanišču za otroke« ima Duke zbrane dečke različnih starosti in vseh

liko demonstracijo za mir, za prepoved atomskega orožja in atomskih poskusov.

Tudi časopisi vse bolj očitajo svojim vladam, da so okorne, da so pretirano nezaupljive do Sovjetske zveze in njenih miroljubnih sklepov. Ljudje na Zapadu ne verjamejo več, da je tako oboroževanje zgolj obrambnega značaja. Se več, prepirani so, da je atomska vojna — vojna brez zmagovalcev — vojna premagancev, katastrofa za človeštvo.

Posledica te močne volje delovnih ljudi in miroljubnih sil v svetu je, da so zapadne države pred dnevi pristale na razgovore o bodoči konferenci za razorožitev in bržčas tudi na konferenco na najvišji ravni. Zaenkrat sicer le na ravni veleposlanikov, toda za začetek je to precej.

Na gornji sliki vidimo New Yorške demonstrante na Dvainštirideseti aveniji, ko so se pomikali proti zelo prometni in eni najlepših ulic — Prvi aveniji. Podobne demonstracije pa so bile tudi drugod. V Hamburgu so demonstrirali z napisi »Pozor! Atomski teater smrti!« in »Zdramite se! Atomaska smrt grozi«.

bodice · bodice · bodice

NA MUZEJSKEM TRGU

To ni več hladna vojna, ne! Tu borba se zares že vodi, ko poka in se ogenj že že skoraj po atomski moči!

V konzervne škatle je smodnik nasut, ki z bliskom eksplodira, v nebo odmeva divji krik, da skoraj že se zid podira.

Kaj mar je tukaj nov Alžir? Spet kje se v svetu vžgal je plamen? Oj zbogom, ljubi celjski mir! Ves svet bo le še prah in kamen!

Muzejski trg je včasih pač torišče dečjega veselja! Ves hrup je le odmev igrac! Zato naj strah ne bo še Celja!

MED HMELJARJI

»Samó za nekaj kilogramov hmelja mi je premagal hektarski donos. Zato je moja prošnja in pa želja, pomagaj, sosed, mi, da spjeljem voz do premije, ki rad bi jo dosegel, in mi posodi hmelja nekaj kil!«

Sosedu sosed je zares ustregel, da bi pomagal priti mu na cilj. Ko zemljo trda noč je že objela, poromala je vreča hmelja koj k sosedu na skedenj. Tako docela je ta izpolnil k premiji pogoj.

Dobrota je sirota! star pregovor že dolgo te resnice nas uči. Odneseš sosed premije je lóvor, a na vračilo hmelja mislil ni. Tajil celo je vzeto posojilo, misleč, da skrito je pod plašč noči.

A vendar je sodišče vse razkrilo: prevaro s premijo, dolg in laži. Tovarišstvo je lépo med hmeljarji, ki se pošteno za donos boré. Savinjski roži spet v pomladni zarji kali iz tal se v novo rast budé.

„Pristanišče za otroke“

(NEW YORŠKI BOGATAŠ — DOBROTNIK)

barv. Tu so mali črnci, rdečelasi Irči, mali rumenopolti Kitajci, beli dečki vseh narodnosti.

Na sliki, ki jo objavljamo, je Tony Duke, kot oče med svojimi ščitenci ob proslavi rojstnega dne enega izmed njih.

ROTTERDAM

PREROJENO MESTO

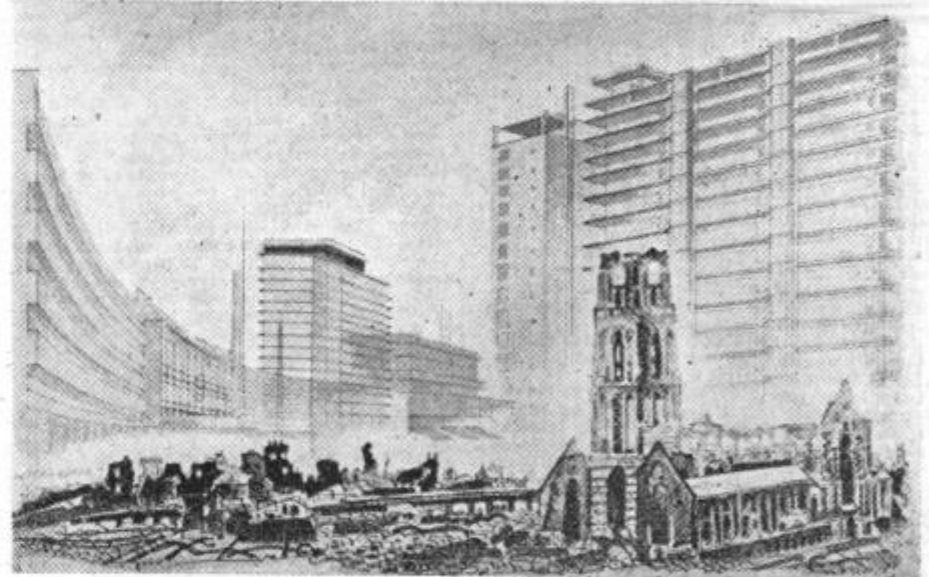
(Pred dnevi je nizozemski visok funkcionar pred parlamentom izjavil, češ, v Evropi bi radi čim manj slišali o takoiimenovani »čisti bombi«, kajti mi dobro vemo, da vojna ni nobena drugačna kot umazana.)

Rotterdam — ponos Nizozemcev — je bi pred vojno pristaniško velenost, podobno drugim mestom ob obalah morja. Potem pa je prišlo leto 1940 in z njim 14. maj. Nemško letalstvo je neusmiljeno in zahrbito udarilo na mesto. Od takrat je z besedo Rotterdam povezan pojem vojne katastrofe, kakršno si je težko predstavljati...

Ljudje so ravnokar pojužinali, ko so nad njihovimi glavami zlovesče zabr-

posnetkov, vse drugo pa je novo, lepše, bolj zdravo in večje.

Zdaj pa spet. Blizu, morda zelo zelo blizu, so skladišča druge sorte. Morda je nedaleč proč spet polno takih novotarj, ki lahko nov, močnejši Rotterdam spet v sekundah spremenijo v nič. Nemčija postaja atomska velesila. Amerikanci govorijo o čisti bombi. Nizozemci pa imajo slabe izkušnje z Nemci. Kdo jih pa v Evropi nima?

Ob katastrofi je ostalo samo zidovje gotске katedrale sredi ruševin in velik mlin na veter. Danes je katedrala obnovljena, Rotterdam pa je popolnoma nov, a kaj, ko se spet zbirajo črni oblaki... —

neli avioni. Tako nizko so leteli, da so lahko meščani razločno videli kljukaste križe na krilih. Toda v Rotterdamu ni bilo niti lovecev, niti protiletalske artilerije. Bombniki so letali nad mestom v peklenem redu sem in tja, kot težki traktorji pri oranju. Stirideset minut pozneje so letala odletela, toda Rotterdam je kot mesto prenehal obstajati.

Narodi, ki takih katastrof niso nikoli doživeli, bi obupali. Toda Nizozemci, ki jim je morje že tolikokrat preplavilo plodno zemljo, so bili močno prizadeti, toda ne uničeni. Takoj po nesreči, pa vse do dni, ko so Nemci postavili izdajalca za župana in odvlekli moške na delo v Nemčijo, so meščani čistili ruševine.

Leta 1944 so Nemci pognali v zrak še pristanišče. Toda Nizozemci v pregnanstvu so začeli že tedaj zbirati material, izdelovati načrte in pripravljati vse za obnovo. Doma odstranjene ruševine, splaniran prostor, v Angliji pa toliko da niso bile že ladje pripravljene z materialom za odhod.

Leto 1945 je prineslo svobodo. Domala točno ob obletnici katastrofe so v Rotterdamu začeli. Najprej pristanišče, potem vse ostalo. Danes je Rotterdam najmodernejšo mesto na svetu. Glavne ceste so široke tudi po devetdeset metrov. V središču mesta ni prometa. Trgovske četrti so popolnoma nove. Mesto ima največja skladišča v Evropi na površini 120.000 kvadratnih metrov. Letališče za helikopterje je sredi mesta. Praktično je središče Rotterdamu presneto malo podobno predvojnemu. Le porušeno gotško katedralo so obnovili na osnovi starih

MISEL

— Bodi zmeren in varčen v vsaki stvari. Čim pogosteje kakšno reč uporabljaš, tem hitreje se obrabi — tudi prijateljstvo! —

— Kam prijatelj? —
— V ambulanto v generalno... —
— Hm, izrabljen si res, toda amortiziran še nisi... —